

RAMAZANSKE Priljubor 31.5.1992. - 31.5.2024. novine

GODINA XII • BROJ 12 • RAMAZAN 1445 • MART-APRIL 2024.

BESPLATAN PRIMJERAK

29 GODINA OD
GENOCIDA
U SREBRENICI

TEHNOGRAD
COMPANY

RAMAZAN ŠERIF MUBAREK OLSUN

Povodom odabranog mjeseca Ramazana, Tehnograd-company d.o.o. Tuzla i firme naše grupacije svim Muslimanima i Muslimankama žele da ove mubarek dane ramazana provedu u ibadetu, dobrom zdravlju i rahatluku sa svojim najmilijim. Da vam post bude olakšan, a grijesi oprošteni.

Izdavač
Medžlis Islamske zajednice Tuzla

Za izdavača
Ahmed Huskanović

Glavni i odgovorni urednik
Ibrahim Softić

Redakcija
Memsudin Gobeljić
Elmedina Osmić Brzović
Esmir Hasanović
Almedina Imširović
Elmedin Avdibašić
Benjamin Smajlović

Fotografije
Press služba

Fotografija naslovnice
Amber-hatun džamija i
Centar za mlade Tušanj
Foto: Eldin Mehmedović

Lektor
Nedim Alić

Tehničko uređenje i dizajn
Ahmed Hadžić

Štampa
OFF-SET d.o.o. Tuzla

Tiraž
5.000

Adresa redakcije
Turalibegova 25 A, Tuzla
Tel./fax: +387 35 276 509
www.medzlistuzla.ba
E-mail: ramazanske.novine@medzlistuzla.ba

RAMAZANSKA PORUKA GLAVNOG IMAMA

6

INTERVJU – DIREKTOR JU CENTRA ZA REHABILITACIJU OVISNIKA O PSIHOAKTIVNIM SUPSTANCAMA

12

PORODIČNI ODGOJ U MJESECU RAMAZANU

18

DOZVOLJENE I ZABRANJENE RADNJE TOKOM POSTA

24

ZEKAT NA ZLATO, SREBRO I NOVAC

32

UDAJITE NEUDATE I ŽENITE NEOŽENJENE

36

ISLAMSKI NAČIN SUOČAVANJA SA STRESOM

42

AKTUELNI NAČINI I FORME UVAKUFLJENJA

52

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog.

U mjesecu ramazanu počela je objavljivanje Kur'ana, koji je putokaz ljudima i jasan dokaz pravog puta i razlikovanja dobra od zla... (El-Bekare, 185)

Prenosi Ubade b. Samit, radijallahu 'anhu, da je Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao jednog dana kada je ramazan već bio nastupio: "Došao vam je ramazan - mjesec blagoslova. U tom mjesecu Allah, dž.š., se usmjerava prema vama i spušta Svoju posebnu milost, oprašta grijehe i prima dove. U ramazanu Allah, dželle šānuhū, gleda vaše nadmetanje u činjenju dobra i hvali Se vama pred Svojim melekima. Stoga, pokažite Allahu, dž.š., ispravnost s vaše strane! Uistinu, jadan i nesretan je onaj ko bude lišen Allahove milosti u ovom mjesecu." (Taberani)

Poštovani čitaoci,

Medžlis Islamske zajednice Tuzla poklanja vam dvanaesti broj Ramazanskih novina. Mnogi naši prijatelji i džematski/džamijski odbori pomagali su ovaj projekat i ove godine i na taj način omogućili da i ovaj primjerak novina bude besplatan. Molimo Uzvišenog Allaha da ih obaspe Svojom milošću i nagradom, da im podari zdravlje, nafaku i uspjeh. Redakcija Ramazanskih novina i

saradnici nastojali su pripremiti raznovrsne sadržaje koji će vam, ako Bog da, biti interesantni i inspirativni ramazanski poticaji.

I pojavi nam se iznova hilal – mladi mjesec mubarek ramazana sa svojim blagodatima i blagoslovima. Iskazujemo mu dobrodošlicu Poslanikovim riječima: "Allahu moj, učini nam ga dobrodošlim u znaku sigurnosti i vjere, mira i ispovijedanja vjere islama. Moj i tvoj Gospodar (mjesече) jeste Allah." Prve generacije muslimana sa čeznjom su iščekivale nastupanje ramazana govoreći: "Dobro nam došla, kišo!", u nadi da će se u njemu očistiti od počinjenih grijeha. Naši preci smatrali su ramazan "godišnjom vagom" kada su testirali svoj godišnji uspjeh. Naša godišnja vaga trebala bi izvagati naša dobra i loša djela učinjena od prošlog ramazana, prema uputstvima i mjerilima mudroga Kur'ana. Uspješni će biti sretni i zadovoljni te će poželjeti još više zbog nagrade kojoj se nadaju za učinjeno dobro. A oni kod kojih tas na vagi dobrote odskoči zbog malo dobra koje su učinili imaju izuzetnu priliku za poravnanje i prevagu tasa dobra.

Kako u ramazanu Allah, dželle šānuhū, gleda naše nadmetanje u činjenju dobra i hvali Se nama pred Svojim melekima, tako mi trebamo pokazati našu ispravnost življenja napuštanjem grijeha i izvršavanjem naredbi našega Gospodara. Razumijevanje i prihvatanje kur'anske upute – časnoga Kur'ana koji je obasjao cijeli prostor i vrijeme u mubarek

ramazanu olakšano je zbog sputavanja negativnog šejtanskog djelovanja.

Svakog mjeseca ramazana Allahova milost i oprost, zatim otvorena džennetska i zatvorena džehennemska vrata, omekšaju ljudska srca koja se odazivaju na poziv nebeskog telala koji poziva: "O ti koji žudiš za hajrom, prihvati ga! O ti koji žudiš za zlom, odstupi od njega!" Otuda se kaju griješni i osvješćuju nehajni koji se udalje od pravoga puta (sirati mustekima), tražeći u ramazanskom okrilju Allahovu posebnu milost, ne žele biti među nesretnima koji su je lišeni.

Gospodaru naš – kako si nas u časnome Kur'anu uputio da Te dozivamo: Gospodaru naš, ne dopusti srcima našim da skrenu kada si nam već na pravi put ukazao, i daruj nam Svoju milost; Ti si, uistinu, Onaj koji mnogo daruje! (Alu 'Imran, 8) – molimo Te, učvrsti nas u ovome mubarek ramazanu u našim namazima, postu, zekatu, sadekatul-fitru i činjenju dobrih djela, kako bismo zaslužili Tvoju milost i darivanje. Amin!

Urednik

Ramazan šerif mubarek olsun!

Ramazanska poruka-čestitka

GLAVNOG IMAMA MEDŽLISA ISLAMSKE ZAJEDNICE TUZLA
HAFIZA AHMED-EF. HUSKANoviĆA

رمضان كريم

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog.

Tako mi vremena, čovjek, doista, gubi, samo ne oni koji vjeruju i dobra djela čine, i koji jedni drugima istinu preporučuju i koji jedni drugima preporučuju strpljenje.

(El-Asr, 1-3)

Hvala Milostivom Allahu na blagodatni vremena. Uzvišeni Allah nam je podario mjesec ramazan kao izvanrednu priliku u našim životima da okrijepimo naše duše i osnažimo našu istrajnost. Naša iskrenost u vjeri čisti srca i motivira na činjenje dobra. Medžlis Islamske zajednice Tuzla nastoji obogatiti mubarek ramazan raznovrsnim sadržajima. Jedna od njih su svakako i Ramazanske novine.

Braćo i sestre, oni koji vjeruju i čine dobra djela uspjeh će i na dunjaluku, a

divne li im nagrade na ahiretu. Jedni drugima preporučimo istinoljubivost, strpljenje i ustrajnost u činjenju dobrih djela. Pomažimo se u dobročinstvu, a ne surađujemo u grijehu. Budimo istinska braća.

Samilosnog Allaha molim da ovoga ramazana bude na pomoći svim bolesnim i ugroženim, posebno braći i sestrama u Gazi. Ja Rabbi, olakšaj nam i primi naše ramazanske ibadete.

Ramazan mubarek olsun!

pripremila Elmedina Osmić Brzović

od do ramazana

Dani od ramazana prošle 2023. godine do ovogodišnjeg ramazana bili su ispunjeni mnoštvom različitih aktivnosti. Vjerski život na području Medžlisa Islamske zajednice Tuzla u tom periodu obilovao je brojnim programima, svečanostima i manifestacijama. Svaka od njih je posebno važna i najbolje bi bilo kad bi se sve mogle pomenuti i opisati jer u svaku od njih je uloženo vrijeme, trud i znanje onih koji su bili direktni sudionici njihove realizacije. U realizaciju svih tih aktivnosti bile su uključene službe i odjeli Medžlisa, džemati na čelu sa imamima, džematlije, vakifi, žene, omladina i djeca. Onako kako je dug spisak aktivnosti isto tako je dug i spisak učesnika u svemu tome. Ono što je kratko i jasno je da je cilj svima bio isti - doprinos zajedničkom dobru i zajednici.

RAMAZAN U TUZLI

Ono što je obilježilo i ukrasilo protekli ramazan 1444. godine po Hidžri (2023. godine) su njegove sadržajne, neizostavne i prepoznatljive aktivnosti u našim džematima i džamijama. Dodatno su ga uljepšali teravijah-namazi, mukabele, zajednički ifari i sehuri, prigodni programi povodom mubarek-noći, druženja i druge aktivnosti.

„Otvorimo 1.000 vrata radosti“ je redovna aktivnost koja započne u predramazanskim danima, a nastavi se tokom cijelog ramazana, a obuhvata susrete i posjete džematlijama u svim tuzlanskim džematima. U ovaj projekat su uključeni džemati,

imami, vakifi, kao i svi odjeli i službe Medžlisa Tuzla.

Tuzla se u ramazanu okitila mnoštvom mukabela, a posebno hafiskim mukabelama koje su učene u Džamiji „Kralj Abdullah“, Čaršijskoj džamiji i Bijeloj džamiji. Hafiske mukabele je učilo 23 hafiza i hafize.

Neizostavni teravijah-namazi klanjali su se u svim džematima, uključujući Kaznenopopravni zavod Tuzla. Hatma-teravija se tradicionalno klanjala u Džindijskoj džamiji.

Mubarek-noći su obilježene prigodnim programima u tuzlanskim džematima. Prigodna ramazanska predavanja, obraćanja i posjete su upriličeni u gotovo svim džematima Medžlisa Tuzla.

Povodom nastupanja mubarek-noći Lejletul-kadr centralna svečanost je upriličena 17. aprila 2023. godine u Džamiji „Kralj Abdullah“.

Posebna pažnja se ukazivala džematlijama treće životne dobi, onima koji su bolesni ili u stanju potrebe. Kroz ramazanske projekte Odjela za društvenu brigu realizovane su aktivnosti koje su za cilj imale olakšati svakodnevne poteškoće tih kategorija.

Projekat „Iftar na kućna vrata“ je i proteklog ramazana obuhvatio podjelu nekoliko hiljada iftara koji su dostavljeni džematlijama i džematlijkama u svim džematima.

Iftare su im dostavljali članovi Mreže mladih i aktivistice odjela Medžlisa Tuzla uz podršku tuzlanskih imama.

Centralna bajramska svečanost za područje Muftuluka tuzlanskog upriličena je u Džamiji „Kralj Abdullah“. Bajram-namaz je predvodio i hutbu kazivao muftija tuzlanski Vahid-ef. Fazlović.

Dan šehida obilježen je u skladu sa ranije usvojenim protokolom o obilježavanju Dana šehida. Centralni program upriličen je na mezarju Golji brijeg, a u Čaršijskoj džamiji je proučena hatma za šehide. Upriličen je obilazak tuzlanskih šehitluka na mezarjima.

SVEČANOSTI, PROGRAMI I MANIFESTACIJE

Tokom 2023. godine Medžlis Tuzla je različitim programima obilježio sve važnije datume hidžretskog kalendara, ali i značajne datume iz povijesti naše domovine. Programi su organizirani povodom 9. januara - Dana početka genocida nad Bošnjacima, 21. februara - Međunarodnog dana maternjeg jezika, 1. marta - Dana nezavisnosti Bosne i Hercegovine, 11. jula - Dana sjećanja na genocid u Srebrenici, 25. novembra - Dana državnosti Bosne i Hercegovine i drugih.

SVEČANA MEKTEPSKO-VJERONAUČNA AKADEMIJA

U velikoj sali Bosanskog kulturnog centra Tuzla u subotu, 3. juna 2023. godine održana je svečana Mektepsko-vjeronaučna akademija u organizaciji Medžlisa Islamske zajednice Tuzla. Ovaj svečani program svojevrsna je prilika za predstavljanje onog što se učilo tokom godine, ali i da se još jednom istaknu postignuti rezultati i uspjesi na takmičenjima, susretima, radionicama i različitim sadržajima koji su krasili mektepske i školske dane. U 2022/2023. godini mekteb je pohađalo 2.131 učenika, u 42 mekteba i 4 mektepska punkta.

Glavni imam Medžlisa Islamske zajednice Tuzla hafiz Ahmed-ef. Huskanović uputio je čestitke djeci, njihovim muallimima, muallimama, nastavnicima i nastavnicama, ali i roditeljima.

Bogat i sadržajan program akademije kao i prezentirani rezultati dokaz su da je mektepska pouka dala dodatnu energiju pa su na gotovo svim poljima rada i djelovanja djeca i njihovi mentori bili uspješniji nego ranije. Na svim takmičenjima na kojima su uzeli učešće polučili su velike i zapažene uspjehe. Tokom akademije uručena su priznanja i nagrade za polaznike, muallime i muallime koji su postigli najbolje rezultate na ovogodišnjem mektepskom takmičenju, najredovnije polaznike mekteba, za učenike osnovnih i srednjih škola koji su bili najbolji na gradskom takmičenju iz islamske vjeronauke, kao i njihovim nastavnicima i profesorima.

Čestitke uz priznanja i nagrade polaznicima mekteba i učenicima, te njihovim mentorima uručili su predsjednik Medžlisa Tuzla prof. dr. Amir Karić i rukovodilac Službe za vjerske poslove i obrazovanje Muftijstva tuzlanskog dr. Mensur Husić, kao i glavni imam hafiz Ahmed-ef. Huskanović. Prigodnom porukom prisutnima se obratio dr. Mensur Husić.

SVEČANO OTVORENA DVA MEKTEBA - VRŠANI I PETROVICE

U nedjelju, 28. maja 2023. godine Medžlis Islamske zajednice Tuzla upriličio je svečano otvorenje mekteba Vršani. Svečanosti su prisustvovali muftija tuzlanski dr. Vahid-ef. Fazlović, glavni imam hafiz Ahmed-ef. Huskanović, imami, džematlije i gosti koji su željeli podijeliti radost ponovnog otvorenja mekteba koji je prvi put spomenut u dostupnim dokumentima daleke 1879. godine.

Riječima dobrodošlice obratio se imam Bijele džamije Edib-ef. Avdić zahvalivši se svima koji su dali doprinos u tome da se ovaj mekteb obnovi i otvori svoja vrata svima koji su došli na ovu svečanost. Efendija Avdić je posebno istakao značaj vakifa u ovom hairli poslu, kao i zalaganje i doprinos ranijeg imama Bijele džamije hafiza Abdullah-ef. Okanovića.

O značaju ovog mjesta i objekta govorio je muftija tuzlanski dr. Vahid Fazlović. Muftija Fazlović je istakao značaj džemata, našeg učešća u njemu, ali i važnost emaneeta prema porodici koja je naša svakodnevna briga.

Tokom svečanosti uručene su zahvalnice onima koji su dali doprinos u obnovi mekteba. Obnova mekteba je započela 2021. godine, a na tabli koja se nalazi na ulazu u mekteb stoji da je svečano otvoreno upriličeno u mjesecu maju 2023. godine kao trajni svjedok ovog svečanog događaja u Vršanima.

U nedjelju, 9. jula 2023. godine svečano je otvoren mekteb Šehidske džamije u Petrovicama. Svečanosti u Petrovicama prisustvovali su predsjednik Medžlisa Tuzla prof. dr. Amir Karić, glavni tuzlanski imam hafiz Ahmed-ef. Huskanović, gosti iz Turske, uposlenici i imami Medžlisa Tuzla, džematlije i gosti.

Prigodnim riječima na početku programa obratio se imam Šehidske džamije Eldin-ef. Mehmedović. U ime udruženja "Deniz Feneri" obratio se gost iz Turske Reçep Koçak.

Prisutnima se obratio i imam džemata Pasci Benjamin-ef. Smajlović.

Prigodne riječi ovim svečanim povodom uputio je i glavni imam hafiz Ahmed-ef. Huskanović.

Predsjednik Medžlisa Islamske zajednice Tuzla prof. dr. Amir Karić, zajedno s glavnim imamom hafizom Huskanovićem i efendijom Mehmedovićem, dodijelio je zahvalnice firmama koje su dale doprinos u opremanju mektepskih prostorija. Zatim je dodijeljena vakufnama Sazimet i Nihat Gunay koji su vakifi mekteba Šehidske džamije.

IKRAR-DOVA

U tuzlanskoj Hadžijskoj džamiji u nedjelju, 4. juna 2023. godine proučena je zajednička ikrar-dova za ovogodišnje hadžije i hadži-hanume s područja Medžlisa Islamske zajednice Tuzla. Okupljenim hadžijama,

njihovim porodicama i svima koji su došli da podijele radost ovog mubarek-događaja obratili su se imam Hadžijske džamije Mumin-ef. Mumić i glavni tuzlanski imam hafiz Ahmed-ef. Huskanović.

Vazi-nasihatom obratio se profesor u Behram-begovoj medresi hafiz Edin-ef. Dedić. Ukupno 46 džematlija i džematliki sa područja Medžlisa Tuzla obavilo je petu islamsku dužnost.

11. JULI U TUZLI

Program sjećanja na genocid u Srebrenici „11. juli u Tuzli“ obuhvatao je nekoliko aktivnosti. 7. jula 2023. godine u plavoj sali Bosanskog kulturnog centra Tuzlanskog kantona upriličena je promocije knjige *Ostani što jesi* autora Safeta Alića.

10. jula 2023. godine na Trgu slobode sa početkom u 20:30 sati održan je centralni program manifestacije. Program su izveli glumci Narodnog pozorišta Tuzla, članovi hora „Gazi Turali-beg“ i hora Mreže mladih Medžlisa Islamske zajednice Tuzla.

Program koji njeguje čuvanje istine i kulture sjećanja o genocidu počinjenom nad Bošnjacima realizovan je saradnji sa Institutom za društvena i religijska istraživanja, Koordinacijom boračkih organizacija grada Tuzle, Narodnim pozorištem Tuzla, BZK „Preporod“ Tuzla, JU Specijalnom bibliotekom „Behram-beg“ i Centrom za multidisciplinarna istraživanja Tuzla. Podršku programu „11. juli u Tuzli“ dali su Muftijstvo tuzlansko i Grad Tuzla.

MANIFESTACIJA „STAZAMA POSLANIKA ISLAMA“

Mevludska manifestacija „Stazama Poslanika islama“ u organizaciji Medžlisa Islamske zajednice Tuzla započela je press-konferencijom održanom u petak, 15. septembra 2023. godine.

Mevludska manifestacija je kroz 17 različitih programa obuhvatila je više od stotinu i pedeset aktivnosti koje su realizovane tokom mevludskog mjeseca na

području cijelog Medžlisa Tuzla. Neki od mevludskih sadržaja su realizovani u saradnji s ustanovama Islamske zajednice na ovom području, ali i sa javnim ustanovama Tuzlanskog kantona, uz podršku Muftijstva tuzlanskog.

Program je kao i ranijih godina bio pažljivo osmišljen i koncipiran tako da svaki džematlija može pronaći nešto za sebe. U

realizaciju ovog bogatog programa uključeni su svi sektori Medžlisa; od Mreže mladih, Odjela za brak i porodicu, Odjela za društvenu brigu i nevladin sektor, Aktiva vjeroučitelja, kao i vrijedni tuzlanski imami i ostali službenici Medžlisa.

Nosilac ovog projekta je Služba za vjerske i odgojno-obrazovne poslove na čelu sa glavnim imamom hafizom Ahmed-ef. Huskanovićem.

Centralna mevludska svečanost je upriličena u utorak, 26. septembra u Džamiji „Kralj Abdullah“ poslije akşam-namaza. Ovo je ujedno bila i centralna svečanost Muftijstva tuzlanskog. Svečanosti je prisustvoval muftija tuzlanski dr. Vahid-ef. Fazlović, ugledni turski alim prof. dr. Fatih Çollak, glavni tuzlanski imam hafiz Ahmed-ef. Huskanović, tuzlanski imami, muderrisi i brojne džematlije. Predavanje je tokom ove mevludske večeri održao prof. dr. Fatih Çollak.

U edukativnom dijelu u šest različitih džemata organizovana su predavanja na temu „Muhammed, a. s., naš uzor i učitelj“. U ovoj aktivnosti gosti predavači su bili bivši banjalučki muftija Edhem-ef. Čamdžić i nekoliko glavnih imama s područja Tuzlanskog i Zeničkog muftijstva.

U mektebima i na časovima Islamske vjeronauke u školama organizirane su tematske radionice i izložbe te takmičenje iz poznavanja životopisa poslanika Muhammeda, a. s. Upriličeno je nekoliko posjeta ustanovama i udruženjima: Domu za djecu bez roditeljskog staranja, Domu penzionera, Udruženju građana oštećenog vida i dr.

Kao znak zahvalnosti na višedecenjskoj podršci Medžlisu IZ Tuzla i Islamskoj zajednici u cjelini, upriličena je posjeta glavnog imama Huskanovića četverici najstarijih članova Medžlisa Tuzla iz četiri različita džemata.

U svakom džematu su pažljivo osmišljene različite mevludske aktivnosti koje su dale značajan doprinos mevludskoj atmosferi u gradu Tuzli.

VEČER KUR'ANA U TUZLI

Tradicionalna sedamnaesta po redu Večer Kur'ana u organizaciji Medžlisa Islamske zajednice Tuzla održana je u Džamiji „Kralj Abdullah“ u nedjelju, 31. decembra 2023. godine. Učaci Kur'ana ove večeri bili su kurra hafiz Mustafa Kizilcaoglu (Republika Turska), Mustafa-ef. Isaković (Sarajevo), hafiz Ahmed-ef. Alili (Ljubljana), hafiz Abdül Samet Baltaci (Republika Turska) i Mirza-ef. Ganić (Sarajevo).

Ovogodišnje priznanje pripalo je Behram-begovoj medresi u Tuzli. Od reaktiviranja rada 1993. godine pa sve do danas u Behram-begovoj medresi neprestano se ulažu napori na poboljšanju prostornih i organizacijskih uvjeta za ostvarenje što kvalitetnijih odgojno-obrazovnih rezultata, čemu svjedoče značajni uspjesi učenika kako na nivou Tuzlanskog kantona, tako i na nivou Bosne i Hercegovine, ali i šire. Od obnove Behram-begove medrese do danas promovirano je 99 hafiza.

U godini kada Behram-begova medresa obilježava 30 godina obnovljenog rada dodijeljeno joj je „Priznanje za doprinos izučavanju Kur'ana i kur'anskih nauka“. Priznanje je direktoru dr. Ahmedu Hatuniću uručio muftija tuzlanski dr. Vahid-ef. Fazlović, a nagradu je dodijelio predsjednik IO MIZ Tuzla prof. dr. Amir Karić.

Tuzla ove godine obuhvatao je mnogobrojne događaje i aktivnosti.

Tradicionalno se u okviru ovog programa upriliči svečano potpisivanje ugovora sa stipendistima Fonda za stipendiranje učenika i studenata Medžlisa Islamske zajednice Tuzla, te se daruju knjige bibliotekama osnovnih i srednjih škola u Tuzli sa željom da se na taj način ukaže na značaj obrazovanja i brige o njemu, po uzoru na pažnju koju je tom segmentu ukazivao i veliki vakif Turali-beg.

Program obuhvata i svečanosti kao niz događaja i susreta. Obilježen je Lejletul-miradž, Dan vakifa, održana svečana sjednica Izvršnog odbora kao i druge različite aktivnosti čija intencija je ukazati na značaj vakifa, institucije vakufa i njegovog kontinuiteta, što najbolje pokazuje njegovo trajanje kao u slučaju Gazi Turali-bega i svih drugih velikih vakifa naše domovine.

Odjeli Medžlisa Tuzla od proteklog ramazana do ovog realizovali su na desetke različitih aktivnosti i projekata. Mreža mladih uspješno realizuje edukativni program „I o blagodati Gospodara svoga kazuj“, a Odjel za brak i porodicu program „Lijepa riječ“. Oba programa se realizuju svake sedmice i okupe omladinu i žene s ciljem edukacije i druženja. Program se realizuje svake sedmice a učešće u ova dva programa uzelo je nekoliko stotina mladih, žena i djevojaka. Odjel za društvenu brigu i Odjel za saradnju sa nevladinim udruženjima kroz segment svojih aktivnosti kontinuirano rade na podršci džematlijama i uspostavljanju saradnje koja će te segmente unaprijediti.

Prisutnima se obratio glavni tuzlanski imam hafiz Ahmed-ef. Huskanović. U toku programa upriličena je i dodjela Priznanja za doprinos izučavanju Kur'ana i kur'anskih nauka. Priznanje i nagrada su ustanovljeni od strane Izvršnog odbora Medžlisa Islamske zajednice Tuzla i dodjeljuju se tradicionalno na ovom događaju već 14 godina.

DAN MEDŽLISA TUZLA

Odlukom Izvršnog odbora Medžlisa Islamske zajednice Tuzla 15. februar, dana kad je 1572. godine Gazi Turali-begova vakufnama upisana u registar šerijatskog suda u Čačku, obilježava se kao Dan Medžlisa. Program obilježavanja Dana Medžlisa

TRADICIJA U MEDICINI I FARMACIJI

رَضِيَ اللهُ عَنْكَ يَا مُحَمَّدُ

APOTEKE
S
IBN SINA

Ramazana
Šerif Mubarek Olsun

Poliklinika Mediscan
Privatna zdravstvena ustanova

MEVLUDIN JOLDIĆ
direktor JU Centra za rehabilitaciju ovisnika o psihoaktivnim supstancama Smoluća

Razgovarali:
Ibrahim Softić i
Elmedina Osmić Brzović

Ramazanske novine: Poštovani direktore, želimo vam zahvaliti na ovom razgovoru za naše novine. Molimo vas da nam nešto više kažete o ideji i nastanku, imenu i historijatu Javne ustanove Centra za rehabilitaciju ovisnika o psihoaktivnim supstancama (CROPS) Smoluća, kao i njenom sadašnjem statusu.

Hvala vam na prilici, čast mi je da govorim za *Ramazanske novine* i da kažem nešto više o radu ove ustanove. Ovaj centar veže svoje osnivanje za 2004. godinu, za inicijativu uvaženog reisul-uleme Husein-ef. Kavazovića i veliku podršku Medžlisa Tuzla, tadašnjeg glavnog imama - danas predsjednika MIZ-a i dekana Pravnog fakulteta prof. dr. Amira Karića, Hasana Spahića, dr. Mevludina Hasanovića i mnogih drugih, koji su na razne načine pomagali rad ove ustanove. Od tada ova ustanova radi i djeluje u misiji Islamske zajednice, a njena uloga je nemjerljiva, jer 600 ljudi je prošlo kroz ovu ustanovu, osvijestile su svoj problem i sada su sa svojim porodicama. Svakako, ovdje želim istaći posebnu zahvalnost za sve ove godine rada ovoga Centra, prije svega, našoj Islamskoj zajednici na svim nivoima, Rijasetu IZ, Upravi za vjerske poslove, Uredu za društvenu brigu, Muftijstvu tuzlanskom, cijenjenom muftiji dr. Vahid-ef. Fazloviću, Medžlisu Islamske zajednice Puračić u Lukavcu, glavnom imamu Zijad-ef. Vehaboviću i mnogim drugim koje nisam spomenuo a zaslužni su za rad ove ustanove. Od 2013. godine ovaj centar postaje javna ustanova pri Ministarstvu za rad, socijalnu politiku i povratak, te je integrisana u sistem socijalne zaštite, tako da Vlada Tuzlanskog kantona postaje suosnivač ove ustanove i značajno pomaže u radu.

Ramazanske novine: Ustanova na čijem ste čelu je javna ustanova i kao takva ima opći karakter, ali je jedina takva u našem kantonu i ima svoju posebnost. Koje su osnovne i posebne namjene JU CROPS-a koje biste izdvojili?

JU Centar za rehabilitaciju ovisnika o psihoaktivnim supstancama jedna je od rijetkih ustanova u Bosni i Hercegovini, a jedina na našem kantonu, osnovana sa

namjerom da prije svega pomogne onima koji imaju problem bolesti ovisnosti o psihoaktivnim supstancama, samim ovisnicima ali i njihovim porodicama, jer ne pate samo oni, nego i svi članovi njihovih porodica kao i šira zajednica. Naša misija je rehabilitacija, a ona je primarno osposobljavanje osobe za povratak u svakodnevni, društveno prihvatljivi i prilagođeni tok funkcionisanja. Rehabilitacija ima za cilj obnavljanje socijalnih, profesionalnih i psiholoških funkcija, usvajanje moralnih normi, te razvijanje samopouzdanja, samozbrinjavanja i uključenje u normalne životne tokove. Posebna je briga da svi naši korisnici nauče da ostave psihoaktivnu supstancu, da promijene svoje navike, jer terapijska zajednica je učenje kroz boravak, da nauče nove stilove života, da se i nakon procesa rehabilitacije vrate i budu korisni sebi, porodici i cijeloj zajednici. A opet, shodno Ustavu Islamske zajednice, cilj je promicanje dobra, a odvratanje od zla.

Važno je naglasiti da je terapijska zajednica, kao jedan od metoda liječenja, najduže opstala i pokazala se najefikasnijim pristupom u liječenju ovisnosti o drogama.

Ramazanske novine: Ove godine JU CROPS puni dvadeset godina institucionalnog postojanja. Uz naše čestitke za ovaj jubilej, želimo obznaniti uspjehe koje je ova ustanova postigla u pogledu rehabilitiranih osoba, izgradnji potrebne infrastrukture i ostalih resursa, te koliko je kadrovski osposobljena da odgovori zahtjevima zbog kojih je i osnovana?

Uloga ove ustanove u ovih 20 godina postojanja je veoma značajna, kao što je to bilo i u samim počecima nakon osnivanja. Islamska zajednica je prva koja je prepoznala potrebu za pomoć ovoj populaciji i njihovim porodicama.

Danas JU CROPS ima adekvatno uređene prostore po standardima za rad sa terapijskom zajednicom, prateću opremu za sve aktivnosti koje su predviđene planom rada, koje svaki dan uređujemo jer ništa nije tako dobro da ne može biti bolje. Naš moto u radu je prije svega kur'anski ajet: *a ako neko bude uzrok da se nečiji život sačuva - kao da je svim ljudima život sačuva*. Često ponavljamo u svom radu: „život je Božiji dar, ne uništavajmo ga.“ Pomogli smo mnoge porodice i spasili mnoge ljudske živote i na tome posvećeno radimo sa svim našim uposlenicima. Naših četrnaest uposlenika, među kojima su psiholozi, pedagozi, socijalni radnici, medicinsko osoblje, odgajatelji, kuhari i tehničko osoblje, imaju izazovan i veoma zahtjevan posao sa korisnicima. Mi svjedočimo da se ovim ljudima može pomoći, prepoznali smo u svakom pojedincu potencijal za nove vrijednosti, kao i činjenicu da svi trebamo više uložiti na putu oporavka i podrške ovim ljudima, da razvijamo programe podrške socijalne integracije u društvu, a ne stigmatizacije.

Ramazanske novine: Naše čitaoce svakako će zanimati ko su korisnici usluga JU CROPS, njihova starosna i spolna struktura, kako se odvija rehabilitacioni proces, te koje su dobrobiti vašeg rada za građane Tuzlanskog kantona i naše domovine Bosne i Hercegovine?

Korisnici naših usluga su svi oni koji u apliciranju za prijem imaju određene preporuke za liječenje od psihoaktivnih supstanci, te koji obave analize na bolesti i opću zdravstvenu sliku psihofizičkog zdravlja, kao i da su prošli proces detoksikacije. Za prijem je važna motivacija i dobrovoljnost da se liječi. Starosna struktura je različita, trenutno u Centru boravi 20 korisnika iz svih dijelova Bosne i Hercegovine

Život je Božiji dar i ne uništavajmo ga

Biografija

Mevludin (Adema) Joldić rođen je u Sladnoj 1970. godine. Osnovnu školu završio je u Sladnoj, općina Srebrenik, a Gazi Husrev-begovu medresu u Sarajevu 1989. godine. Diplomirao je na Filozofskom fakultetu u Tuzli - Odsjek za razrednu nastavu 2008. godine.

Radio je kao imam od 1995. godine u džematu Lušnica, Medžlis Islamske zajednice Srebrenik. Obnašao je dužnost predsjednika Izvršnog odbora Medžlisa Islamske zajednice Srebrenik u periodu od 2001. do 2015. godine.

Za direktora JU Centra za rehabilitaciju ovisnika o psihoaktivnim supstancama (CROPS) Smoluća imenovan je 2018. godine. Oženjen je, otac troje djece.

sa listom čekanja. Najmlađi korisnik ima 20 godina, imamo korisnike od 30 do 40 godina te najstarije sa 60 godina. Ovisnost je u većini slučajeva vezana za opojne droge i alkohol. Nažalost, sve je više mladih ljudi koji traže pomoć. JU CROPS raspolaže sa prostorom za prijem i boravak muške populacije, a sada smo u fazi razgovora i za smjestaj ženskog odjela. Proces i program rehabilitacije je 12 mjeseci, uz mogućnost produženja na volontiranje još šest mjeseci. Terapijski proces podrazumijeva organizovanu plansku, sistematsku i kontinuiranu primjenu terapija određenih programom rada Centra. Terapije koje primjenjujemo su duhovna, psihološka, radno-okupaciona, terapija slobodnih aktivnosti i art-terapija. U novije vrijeme koristimo i *neurofeedback* kao najbolji i najbrži oblik poboljšanja pažnje, fokusa i koncentracije. Art-terapija se sve češće koristi kao oblik psihoterapije koja pomaže rehabilitaciji, pa tako i rehabilitaciji ovisnika o psihoaktivnim supstancama. Radovi naših korisnika su zaista unikatni i vrijedni svake pažnje. Cilj radno-okupacione terapije je navikavanje korisnika na život ispunjen obavezama, rad, red, disciplinu i formiranje radnih navika. U okviru psihološke podrške primjenjuju se različiti oblici psihosocijalnog tretmana i intervencija kao što su suprotna psihoterapija, individualna, porodična, psihoterapija ponašanja i psihoedukacija.

Svaki dan i mjesec apstinencije je uspjeh, vrlo je važna podrška porodice i društva. Nažalost korištenjem psihoaktivnih supstanci uništava se sistem svih vrijednosti. Jer koliko se teško riješiti ovisnosti, teže je uspostaviti jedan normalan život iznova. Kada krenete od sebe, jednu

naviku želite da promijenite, pa mjesec-dva, teško ide, a zamislite kad sve morate da promijenite. A i društvo nije blagonaklono prema ljudima koji imaju bilo kakvu društveno neprihvatljivu prošlost. I to moramo mijenjati.

Naš rad nije samo u Centru, iako je on primaran, jer smo opredijeljeni i za pomoć u savjetovaštu koje se nalazi na Trgu u Tuzli kao servis za pomoć građanima, pod motom: "potražiti pomoć izraz je snage, a ne slabosti". Srijedom od 9 do 14 sati tu se mogu dobiti korisni savjeti za ovu vrstu naše usluge. U ovom veoma zahtjevnom radu naši uposlenici ulažu velike napore da se spase ljudski životi, da pomognu mnogim porodicama itd. Jer pored profesionalnosti u ovom poslu treba biti posvećen drugom i vjerovati u konačan uspjeh naših korisnika.

Ramazanske novine: Kažete da je Centar otvoren za sve koji žele i koji su motivirani za boravak i rehabilitaciju. Evidentno je da vaša, ali i druge slične ustanove u Bosni i Hercegovini i svijetu, ne obuhvata sve ovisnike od različitih bolesti. U čemu vidite smanjenje i mogući nestanak raznih vrsta ovisnosti?

Mislimo da je to prevencija. Male mjere mogu spriječiti velika razaranja. Prevencija predstavlja prvi korak, odnosno rana prevencija je puni smisao i predstavlja najvažniju stepenicu u vječitoj borbi protiv ovisnosti, jer put u ovisnost je opasan i kratak, započinje prvom dozom koju treba prevenirati i zamijeniti korisnim programima.

Treba ojačati ličnost mladih ljudi, da znaju šta je dobro a šta štetno. U tome je odgovornost nas starijih jer mladi nas ne slušaju, nego nas gledaju. Mi u svakom trenutku preveniramo ili podržavamo ovisnost.

Porodica je naša velika prednost. Ono što porodica propusti u odgoju, popunjava neko drugi (ulica, vršnjaci, medijski sadržaji, društvene mreže i sl.).

Spriječiti, a ne liječiti. Naša je praksa pokazala da svi trebamo unaprijediti oblike prevencije. U svom radu sa korisnicima svi su kazali kako je razlog ulaska u svijet ovisnosti nedovoljna informiranost (neznanje), koje pogoduje širenju bolesti, jer neznanje je u svojoj biti pagansko, ono ne zasađuje ideje, već podiže idole. Zato smo često na zahtjev naših škola prisutni među učenicima sa raznim sadržajima, od edukativno-iskustvenih radionica o prevenciji do ispovijesti naših korisnika. Zatražiti pomoć nije sramota, već je to dio odgovornog ponašanja za naše najmilije.

Mi radimo i gradimo strategiju prevencije recidiva, poboljšavamo kvalitet života, prekidamo destruktivno i autodestruktivno ponašanje i težimo promjenama na ličnoj, porodičnoj i društvenoj razini. Stručnjaci za borbu protiv ovisnosti navode nekoliko važnih linija odbrane, a to su: porodica, škola, mediji, zakonske sankcije, mjere liječenja, a mi često dodajemo posvećenost vjeri i kreiranje moralnih uvjerenja.

Ramazanske novine: U mjesecu ramazanu poruke časnog Kur'ana doživljavamo jače i snažnije. Jedna od njih glasi: Ne bacajte se svojim rukama u propast. Ona osnažuje naše živote i obavezuje nas da ih čuvamo. Osim ovisnosti o psihoaktivnim supstancama, sve je više savremenih oblika ovisnosti o telefonu/internetu, kockanju/klađenju i sve je veća upotreba nargile (šiše) među najmlađom populacijom. Koliko smo kao društvo opredijeljeni da čuvamo naše živote, prvenstveno mlade generacije, da ih unapređujemo?

Možda da ovdje izdvojimo ovisnost o kocki. Pojedinci u problemu s kockanjem kasno potraže pomoć, a vrlo rijetko dođu samoinicijativno. Recidivi su najviše u prvih pola godine i češći su kad porodica nije uključena u cijeli proces podrške. Nažalost, stvoren je povoljan ambijent za kockanje gdje kocka služi kao iluzija putem koje se može izvući iz krize, mediji ne izvještavaju adekvatno o kockanju, već ga nekad i glorificiraju. Štetnost upotrebe nargile je veća nego cigarete, naročito kad imamo u vidu da je koriste mladi od 12/15 godina. U svemu ovome, kažu da su još mudri Latini kazali: „doza stvara otrov“, što znači da treba imati granicu.

Potrudimo se da budemo pozitivan primjer našem djetetu, naša djeca nas više gledaju, nego što slušaju. Više vremena trebamo provoditi sa porodicom jer istraživanja pokazuju da one porodice koje više vremena provode sa svojom djecom i u kojima su djeca više prihvaćena - imaju manje problema sa upotrebom droge ili bilo kakvim neprihvatljivim ponašanjem.

Promjena počinje od pojedinca. Često našim korisnicima govorimo: "Ti promijeni sebe, Allah će dati da se promijeni sve oko tebe."

Ramazanske novine: Pred svima nama je blagoslovljeno vrijeme mubarek-ramazana i još jedna prilika za Allahovu milost i lična uzdignuća. Kako vi i vaši korisnici u Centru doživljavate i provodite ovo posebno vrijeme?

Savremena istraživanja pokazuju kako duhovni/religijski angažman može biti protektivni faktor protiv zloupotrebe alkohola i droga. Kod osoba koje pate upravo od poremećaja ovisnosti o psihoaktivnim supstancama nađeno je da imaju nizak nivo religijskog angažmana, a duhovni reangažman se pokazuje u korelaciji sa oporavkom. Vjera treba mijenjati ponašanje. Ako zaista vjerujem, moje ponašanje to mora potvrditi. U mubarek- mjesecu ramazanu duhovna terapija posebno dobija na intenzitetu. Ramazan je škola discipline, trideset dana je idealno za promjenu loše i prihvatanju dobre navike, što potvrđuje i psihologija. Ramazanom svjedočimo da možemo biti bolji i da tokom posta možemo ostaviti i dozvoljeno, pa zašto ne bismo mogli ostaviti i ono što je zabranjeno. Biti bolja verzija sebe na vertikalnoj (odnos prema Gospodaru) i na horizontalnoj ravni (prema drugima), ali i prema samome sebi. Mnogima je u Centru ovo prvi ramazan za koji se pripremaju, a nekoliko korisnika već koristi benefite i poste mubarek-dane mjeseca redžeba. Mnogima će ovo biti prvi sehuri, iftari, ibadet. I za ovaj ramazan

imamo sedam novih učača Kur'ana koji su savladali arapsko pismo tako da ćemo imati učenje mukabele i ovog ramazana u našem Centru. Još je tu mnogo priprema kako bi ovaj ramazan dočekali u jednoj bogatijoj duhovnoj atmosferi.

Naša vizija iz dokumenta "Strategija razvoja 2024-2028", koji je skoro usvojen u Skupštini Tuzlanskog kantona, podrazumijeva da u narednom periodu radimo na unapređenju bolje kvalitete rehabilitacije korisnika, na edukaciji osoblja koje provodi rehabilitacijski proces, te na ekonomskom i kadrovskom jačanju ove ustanove.

Problem ovisnosti se ne može riješiti za kratki vremenski period niti jednom zauvijek. Borba i oporavak ovisnika je težak zadatak, a rezultati se mogu vidjeti tek nakon dužeg vremena. Mnogo je onih koji su uspjeli, a to je ono što nam daje snagu i što nas hrabri, to su najljepši trenuci u našem radu.

Ono što činimo za sebe umire sa nama, ono što učinimo za druge je besmrtno. Ako daješ najbolje od sebe, ne boj se; kad ti bude teško, a svakom se to dogodi, spasit će te to zrno dobrote koje si otkinuo i u plodno tlo čovječanstva posijao. Neka su vam mubarek dani ovoga ramazana!

Ramazanske novine: Hvala vam na razgovoru. Želimo vam još mnogo uspjeha u radu, neka vam je mubarek ramazan.

(ne)činjenje dobra

piše
Esnaf Imamović

Uzvišeni Allah je stvorio ljude i sve što postoji. Život na ovom svijetu je uredio posebnim kozmičkim zakonima koji ne odstupaju od Njegove volje. Ljudima je dao pravo izbora da vjeruju, čine dobra djela i da za to budu nagrađeni na oba svijeta, ili da budu nevjernici i da snose posljedice na oba svijeta. Jedan od Njegovih kozmičkih zakona jeste da - ukoliko ljudu budu izbjegavali zlo i činjenje grijeha - neće biti kažnjavani raznim katastrofama i iskušenjima poput poplava, suša, epidemija, ratova, neimaština itd. Pored ovih fizičkih

kazni, postoje i druge posljedice grijeha i nečinjenja dobra.

Primijetno je da mnogi ljudi danas osjećaju strah, nesigurnost, očaj, nezadovoljstvo, odsutnost, depresiju, stres i sl. Sve je to rezultat neizvršavanja Allahove zapovijedi da se čini dobro, a da se zlo izbjegava. Možemo zaključiti da, ako nema dobra, onda je na sceni zlo, a širenjem zla ljudi gube imunitet koji im je obećan od Allaha, dž.š., i onda su izloženi posljedicama koje proizvodi to zlo. Navedene su činjenice na koje ukazuju mnogi ajeti i hadisi, a svakako i životno iskustvo i događaji. Uzvišeni Allah je rekao: Zbog onoga što ljudi rade, pojavio se nered i na kopnu i na moru, da im On da

da iskuse kaznu zbog onoga što rade, ne bi li se popravili. (Er-Rum, 41) A u drugom ajetu stoji: Zar - kad vas je snašla nevolja koju ste vi njima dvostruko nanijeli, možete reći: "Otkud sad ovo?!" Reci: "To je od vas samih!" Allah, zaista, sve može." (Ali Imran, 165) A najbolje na to ukazuje ajet: Kakva god vas nesreća zadesi, to je zbog grijeha koje ste zaradili, a On mnoge i oprost. (Šura, 30)

Očito je da javno činjenje grijeha nužno iziskuje kolektivnu odgovornost, a samim tim i opću kaznu. O tome nam pobliže govori hadis od Abdullaha b. Omera, radijallahu 'anhu, koji je rekao: „Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, okrenuo se prema nama i rekao: 'O skupino muhadžira, ako

budete iskušani s pet stvari, a molim Allaha da to ne doživite, u jednom narodu se neće proširiti razvrat u toj mjeri da ga javno čine a da se među njima neće proširiti kuga i (zapravo) bolesti koje nisu bile poznate onima koji su bili prije njih; i nijedan narod neće zakidati na kantar i vagi a da neće biti iskušani sušom, teškim sticanjem oprskbe za život i nepravednim vladarom; i nijedan narod neće uskratiti zekat na svoju imovinu a da im neće biti uskraćena kiša s nebesa, i da nije životinja ne bi je ni bilo; i nijedan narod neće prekršiti Allahov ugovor i ugovor Njegovog poslanika a da Allah neće dati da ga nadvlada njegov neprijatelj i uzme nešto od onoga što je njihovim rukama; i ako vladari jednog naroda ne budu sudili po Allahovoj knjizi i ne budu izabrali od onoga što je Allah objavio, Allah će dati da se međusobno ubijaju.“ (Ibn Madže, hasen) Zatim hadis u kojem se navodi da je Zejneba, radijallahu 'anha, pitala Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem: „Zar ćemo biti uništeni a među nama ima i dobrih?“ „Hoćete ako se zlo namnoži i proširi“, odgovorio je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem. (Buharija) Ovo je i konkretno tumačenje ajeta: I izbjegavajte ono što će dovesti do smutnje koja neće pogoditi samo one među vama koji su krivi, i znajte da Allah strašno kažnjava. (El-Enfal, 25)

Poznato je da javno činjenje grijeha uskraćuje oprost, kako je došlo u hadisu. Logično je da javno činjenje grijeha bude strožije sankcionisano. Grijeh javnim činjenjem postaje adet ukoliko izostane sprečavanje. Kada postane adet, onda je njegovo sprečavanje veoma otežano i oni koji na njega ukazuju često budu izopćeni. Danas je to iz adeta uznapredovalo na nivo trenda, hvalisanja i promoviranja grijeha, a za takve Allah Uzvišeni u Kur'anu kaže: A kada mu se rekne: "Boj se Allaha!" - on se onda ponosi grijesima. Njemu je dosta Džehennem, a on je, doista, grozno boravište. (El-Bekare, 206) Ovakva situacija samo otežava ukazivanje na grijeh. Postavlja se pitanje kakav je status onih koji prešućuju, ne ukazuju i ne osuđuju ovakve pojave. Da li vjernik može ostati ravnodušan i podleći prefinjenim podvalama koje služe kao opravdanje za činjenje grijeha?

Šejtan i njegovi pomagači iznalaze razne načine, shodno okolnostima i vremenu, kako da ljude navedu na grijeh. Imaju savremene metode koje su razradili u našem vremenu. Navode i ubjeđuju ljude da imaju pravo da rade šta hoće, da iskorištavaju svoje potencijale i darove koje imaju, da prate svoje osjećaje i ono što im njihov nefs zapovijeda. Druge uče da ih

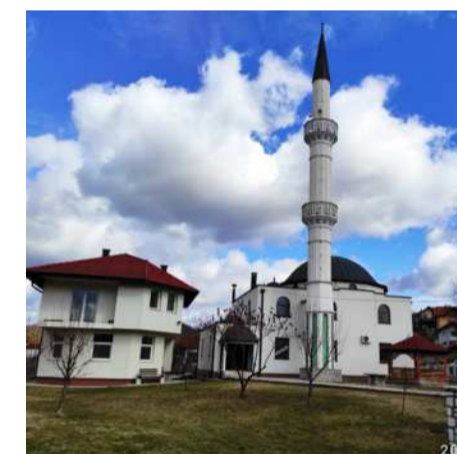
moraju poštovati, uvažavati, prihvatiti kao dio društva i nikako osuđivati. Ukoliko se pojavi neko s kritičkim pogledom, biva osuđen. Na ovakav način grijeh postaje trend kojim se ljudi ponose gdje god mogu, te javno to ispoljavaju. Vjernici ne smiju ostati ravnodušni i nasjedati na ovakve doskočice i podvale, jer veoma je bitno na čijoj smo, odnosno na kojoj smo strani.

Obaveza zajednice je da postoje oni koji će pozivati, naređivati i preporučivati dobro, a od zla odvrćati i sprečavati da se ono čini i širi poput korova. Allah Uzvišeni zapovijeda: I neka među vama bude onih koji će na dobro pozivati i tražiti da se čini dobro, a od zla odvrćati - oni će šta žele postići. (Ali Imran, 104) To je dužnost i svakog pojedinca shodno situaciji, kako nam to naređuje naš Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem: „Ko od vas vidi neko loše djelo i u stanju ga je spriječiti svojom rukom, neka ga spriječi rukom. A ako ne može rukom, neka ga onda spriječi jezikom. Ako ne može jezikom, neka ga srcom prezre i osudi, a to je najslabiji vid imana.“ (Muslim) Neutralnost vjernika poistovjećuje sa počinocima i vjernik sebi ne smije dopustiti da bude ravnodušan prema činjenju grijeha jer su posljedice katastrofalne. To nam najbolje oslikavaju sljedeći ajeti: Jezikom Davuda i Isaa, sina Merjemina, prokleti su oni od sinova Israilovih koji nisu vjerovali - zato što su se bunili i uvijek granice zla prelazili: jedni druge nisu odvrćali od grješnih postupaka koje su radili. Ružno li je zaista to kako su postupali! (El-Maida, 78 - 79) U drugim ajetima stoji: A kad neki od njih rekoše: "Zašto opominjete narod koji će Allah uništiti ili ga teškim mukama namučiti?" - oni odgovoriše: "Da bismo se pred Gospodarem vašim opravdali i da bi se oni grijeha klonili." I kada zaboraviše ono čime su bili opominjani, Mi izbavimo one koji su od navaljanih djela odvrćali, a teškom kaznom kaznismo grješnike, zato što su stalno u grijehu bili. (El-Araf, 164 - 165)

Vjernik je dužan da ukazuje na grijeh, da ima opravdanje kod Gospodara, pa možda oni koji grijeh prestanu s grijehanjem, jer nikada se ne zna. Ovima koji se pozivaju na slobodu ispoljavanja svega što im se prohtije kažemo da to nemaju pravo jer time nanose štetu drugima, a nanošenje štete ni u jednom zakonu nije dopušteno. Ako upitaju za štetu, neka pogledaju oko sebe šta se događa i bit će im jasno, osim ako im srca nisu slijepa i zahrđala.

DŽEMATSKI ODBOR
AMBERHATUN
DŽAMIJE

DŽEMATSKI ODBOR
SIMIN HAN

DŽEMATSKI ODBOR
JALSKE DŽAMIJE

PORODIČNI ODGOJ U MJESECU RAMAZANU

piše:

Nasiha Smajlović

Porodica je zajednica roditelja i djece koji žive u istom domaćinstvu, čiji odnos se zasniva na krvnom srodstvu, zakonskoj regulativi, a njihove potrebe se funkcionalno zadovoljavaju. Čovjek je grupocentrično biće te mu je svojstveno da živi i razvija se unutar grupe ljudi. Porodica kao zajednica čini stub društva, zdrava i funkcionalna porodica put je do zdravog i funkcionalnog društva. U izgrađivanju ličnosti najvažniju ulogu ima porodica. Prema Vukasoviću (1999) nijedna odgojna ustanova ne može kod djece izgraditi socijalne stavove, ne može formirati navike za rad, red i društveno ponašanje kao što to može realizirati porodica. Ona je osnovna društvena ćelija. Zbog toga je izuzetno važan pravilno postavljen porodični odgoj. Roditelji imaju najveći utjecaj na dijete te je vrlo važno kod djece stvoriti sistem dobrih i čvrstih navika.

Islam, također, na porodicu gleda kao na osnovnu ćeliju od koje se sastoji kompletno društvo. Kur'anski ajet: *Gospodaru naš, podari nam u ženama našim i djeci našoj radost očiju naših i učini da se bogobojažni na nas ugledaju* (El-Furkan, 74) – ukazuje na ciljeve porodice: bogobojažnost, odgoj, lijepo potomstvo i život u svojstvu svjedoka Uzvišenog Allaha na zemlji. Poslanik,

sallallahu 'alejhi ve selleme, je rekao: „Ne može otac ostaviti niti pokloniti svome djetetu ništa vrednije od lijepog odgoja.“ (Tirmizi i Ahmed) Roditelji pored pedagoškog i psihološkog znanja moraju imati visoke moralne kvalitete te svojom naravi i postupcima služiti djetetu kao uzor u svim okolnostima. Uzvišeni Allah je roditeljima propisao lijepo odgajanje djece i njihovo pripremanje za život. Tom brigom On ih je obavezao i prije rođenja djece tako što je muškarce obavezao da pažljivo biraju svoju buduću suprugu, dobru vjernicu, koja može biti dobra majka i supruga. Otac je dužan da štiti djecu, da ih lijepo odgaja i izdržava. Majka muslimanka je djetetu, tokom djetinjstva, bliža od oca i zbog toga joj je stroga dužnost da učini sve što može kako bi dijete poučila vjeri, dobru i lijepom odgoju koje islam zahtijeva. Ona je odgovorna pred Allahom, i ako nešto od navedenog uskrati svome djetetu, bit će za to pitana.

U islamskom porodičnom životu nema mjesta individualizmu, sebičnosti i usamljenosti (Isanović i Latić, 2009, prema Kadirić, 2019). Ispravan odgoj u islamu ne podrazumijeva samo da dijete naučimo vjerskim obredima namaza, posta ili hadža, već i da ga uputimo u najsitnije detalje lične higijene, odnosa sa drugim ljudima i opće uloge u društvu. Porodična komunikacija

je od esencijelne važnosti. A ona već odavno nedostaje u mnogim porodicama. U današnjem modernom vremenu roditelji su obuzeti svojim poslovima i obezbjeđivanjem dobara za budućnost djece. Često u svemu tome zanemare djecu, zaborave porazgovarati s njima, bilo to o njihovom danu, problemima, prijateljima, vjeri, umjetnosti, sportu i sličnim temama. Brzina svakodnevnog života velika je opasnost za funkcionalnost porodice i odgoj djece, stoga je važno naći vrijeme u kojem će roditelji biti posvećeni djeci i njihovim potrebama. Mjesec ramazan je idealna prilika da se dječja ličnost učvrsti na stazama vjere. Dijete koje roditelji pouče vjeri neće biti izgubljeno dijete, jer je vjera filter kroz koji će dijete propuštati svaku svoju odluku u budućnosti. Gazali je rekao: „Dijete je emanet svojim roditeljima, a njegovo čisto srce je skupocijeni dragulj, pa ako bude naviknuto na dobro i odgojeno na njemu, čeka ga sreća i na ovom i na onom svijetu.“ (Mursi, 2004:144)

Mjesec ramazan je odabrani mjesec u kojem se spušta poseban bereket koji osjeti svako biće. Šteta bi bila neiskoristiti blagodatni vremena u mjesecu ramazanu i ne učiniti ništa na izgradnji ličnosti djece i poboljšanja porodičnih odnosa. Post u mjesecu ramazanu ima posebne psihološke

VODOVOD
KANALIZACIJA

JEKINJE VODOKANALNO PREDUZEĆE | DOO | TUZLA

Voda je izvor života

JKP "VIK" doo, 2. oktobra br. 1, 75000 Tuzla

+387 35 36 98 45

info@wiktuzla.ba

aspekte. Post nije samo voljno suzdržavanje od jela i pića, već je duševni odgoj vjernika. „Kroz post se izgrađuje ličnost koja je primjer bogobojažnosti i suptilnosti“ (Kuduzović, 2002:7). Navikavanje djece na post prisutno je u našoj tradiciji i prenosi se sa generacije na generaciju kao ostavština koja kod djece razvija ljubav prema vjeri, spoznaju odgovornosti, jača karakter, razvija disciplinu, razvija osjećaj empatije itd. Mjesec ramazan trebao bi da unese radost u duše naših najmlađih, da osjete imansku atmosferu ramazana, dolazak dragog gosta, priliku za natjecanje u činjenju dobrih djela i stjecanje obilne nagrade. Naši najmlađi trebali bi iz mjeseca ramazana izaći sa usađenim vrlinama islama u svojim srcima kao što je samilost, međusobna solidarnost, ljubav prema drugim muslimanima, natjecanje u činjenju

dobrih djela, izdržljivost, strpljivost i slično. Djeca do punoljetsva nisu dužna postiti, ali to roditelje ne treba sprečavati da svoju djecu navikavaju na post. Navikavanje na post ne podrazumijeva da se djeca, kada to nisu u mogućnosti, primoravaju na post tokom cijelog dana. Svima je poznata metoda „našivanja“ koju su u amanet ostavile starije generacije, a koja daje posebno dobre rezultate u procesu privikavanja djece na post, razvijanju ljubavi prema mjesecu ramazanu, budi radost u sjećanju svake odrasle osobe. Djeca se na ramazan i post navikavaju pripremanjem za doček mjeseca ramazana, čišćenjem kuće i dvorišta, ukrašavanjem prostorija u kojima se boravi, buđenjem na sehur, učenjem dove za početak posta, obavljanjem namaza, čitanjem o nagradama za post, odlaskom na mukabelu, učešćem u pripremanju iftara za

porodicu i prijatelje, odlaskom na teravijah-namaz itd. Sve ove aktivnosti za cilj imaju u dječjim srcima razviti pozitivne i lijepe emocije koje će se usidriti u dječju ličnost i koje će se probuditi u njima u svakom trenutku sjećanja na mjesec ramazan. Emocije su najjači pokretači u ljudskom životu i najduže ostaju u sjećanju, stoga je veoma važno, poštovani roditelji, da u srcima vaše sjece razvijete što više lijepih i pozitivnih emocija u toku mjeseca ramazana. Ove lijepe emocije će izgraditi u djeci ljubav prema ramazanu i postu, prema porodici i zajedničkim aktivnostima, oplemenit će njihova srca i ramazan učiniti najdražim mjesecom u godini.

Vjerovjesnik, s.a.v.s., je rekao: „Budite plemeniti prema svojoj djeci i što ljepše ih odgojite!“ (Ibn Madže)

DŽEMATSKI ODBOR
SVIJETLE DŽAMIJE HUKIĆI

DŽEMATSKI ODBOR
BEHRAM-BEGOVE
DŽAMIJE

DŽEMATSKI ODBOR
ČARŠIJSKE DŽAMIJE

Ramazan

mjesec objave Kur'ana

piše
Sanel Hdožić

Kada je Adem, 'alejhissem, izveden iz Dženneta bilo mu je rečeno da će mu Uzvišeni Allah uputu slati, po kojoj će on i njegovi potomci živjeti i Bogu robovati:

Mi rekasmo: "Izadište iz njega svi! Od Mene će vam uputa dolaziti, i oni koji uputu svoju budu slijedili ničega se neće bojati, niti će za čim tugovati." (El-Bekare, 38)

Allah Uzvišeni je održao obećanje koje je dao Ademu, 'alejhissem, poslao je na zemlju 124.000 Božijih poslanika i vjerovjesnika koji su donijeli 104 kitaba. Četiri velika kitaba i stotinu listova (suhufa). Četiri velika kitaba su: Tevrat objavljen Musau, 'alejhissem, Zebur objavljen Davudu, 'alejhissem, Indžil objavljen Isau, 'alejhissem, i Kur'an objavljen Muhammedu, 'alejhissem.

Imam Ahmed navodi predaju, a nalazimo je u tefsirima, da je Allah Uzvišeni suhufe Ibrahimu, 'alejhissem, objavio u ramazanu, Tevrat Musau, 'alejhissem, objavljen je u ramazanu, Indžil je objavljen Isau, 'alejhissem, u ramazanu. U nekim predajama nalazimo da je Davudu, 'alejhissem, Zebur objavljen u ramazanu. Objava Kur'ana je počela u ramazanu. Iz ovih predaja zaključujemo da je Allah Uzvišeni uputu koju je obećao još Ademu, 'alejhissem, u Džennetu slao poslanicima u ramazanu. Stoga naslov ovog teksta možemo razumjeti na način da je ramazan mjesec objave Kur'ana, i to Kur'ana kao Božije riječi u širem smislu, objave Božije riječi svim Božijim poslanicima ili bar onima koje smo naveli. Bez obzira da li tu mudrost i potvrdu iščitavali u užem ili širem smislu, ona je tu gdje jeste i glasi:

U mjesecu ramazanu počelo je objavljivanje Kur'ana koji je uputa ljudima i jasan dokaz pravog puta - upute, i rastavljač istine od neistine.... (El-Bekare, 186)

Iz ovog ajeta vidimo vezu ili kontinuitet od prvog do posljednjeg Božijeg poslanika, da Allah kroz Objavu, kroz Svoj govor, kroz Kur'an šalje uputu ljudima. Na osnovu ovog ajeta nama je jasno da je uputa cilj objave Kur'ana. Uputa je širok pojam. Kroz Kur'an vidimo da imamo mnogo propisa, savjeta i zabrana. Jednom riječju to možemo nazvati uputom.

Prva kur'anska sura jeste El-Fatiha. Ona je u hadisu nazvana Majkom Kur'ana. Njen peti ajet glasi: **Uputi nas na pravi put (put istrajnosti)**. Mi ovim kur'anskim ajetom molimo od Allaha uputu, onu uputu koju je On, Allah, obećao našem praocu Ademu i

kojom je ogrnuo sve Božije poslanike i njihove iskrene sljedbenike.

Kada - učeći Kur'an - proučimo Fatihu, pa dolazimo do druge (naredne) sure koja se zove El-Bekare. Ova sura počinje ovako: *Elif-lam-mim (Od Allaha, preko Džibrila do Muhammeda, 'alejhissem)*. Ovo je knjiga u koju nema nikakve sumnje, **uputa je bogobojaznima**.

I ovi ajeti govore o kur'anskom idžazu - nadnaravnosti, o povezanosti ajeta riječju **uputa** - uputa iz el-Fatihe i ajeta sa početka sure El-Bekare. Onaj musliman koji učeći Kur'an traži u Fatihi Božiju uputu, Allah Uzvišeni mu u narednoj suri El-Bekare, u drugom ajetu, kaže: *Ova knjiga u koju nema nikakve sumnje, uputa je bogobojaznima*. Hoće se reći muslimanu, postaću, učaču Kur'ana: "Eto, našao si uputu." To je Knjiga koju držiš u rukama.

O ti koji postiš ramazam, kao što Kur'an kaže da bi bio bogobojazan, znaj da je tvoja uputa Kur'an. Poslušaj Allahov poziv i nemoj se oglušiti: *O ljudi, već vam je stigla poruka od Gospodara vašeg, i lijek za vaša srca i uputa i milost vjernicima*. (Junus, 57)

Ramazan je mjesec objave Kur'ana, daj mu, brate i sestro, njegovo pravo. U ramazanu je Noć Kadr, bolja od hiljadu mjeseci. Tu važnost je dobila upravo po objavi Kur'ana časnog. Mjesec ramazan je

i mjesec u kome se najviše uči Kur'an. Međutim, učenje Kur'ana je samo jedan dječji upute o kojoj Kur'an govori. Sprovesti Kur'an u djelo tokom svoga života je prava uputa. Zbog toga je Kur'an i objavljen da nam bude uputa kroz život, da po njemu živimo, da se po njemu ravnamo, da se po njemu radamo, da s njim u brak stupamo, da se po njemu obrazujemo, da se prema Kur'anu zapošljavamo, radimo, štedimo i privređujemo. U svim životnim prilikama vaga nam je Kur'an i njegovi propisi. To je Božija riječ, to je svetinja koja se sluša, uči i sprovodi u djelo iz strahopoštovanja. Hasan ibn Alij, r. a., kaže: "Oni prije vas smatrali su Kur'an pismima od njihovog Gospodara. Zbog toga su o njima razmišljali noću i nedostajala su im danju." (Nevevi)

Ibnu-Salah, r.a., kaže: "Učenje Kur'ana je počast koju je Allah dao ljudskom rodu. Prenosi se da melekima to nije dato i da se oni trude da čuju njegovo učenje od ljudi." (Es-Sujuti)

Ovim tekstom želimo da podstaknemo čitaoca da razmišlja o Kur'anu, da ga sluša, uči i po njemu živi. Da povezuje njegove ajete i riječi jer u Kur'anu nema slučajnosti, sve je postavljeno gdje treba biti, sa smislom, trajnom i neiscrpnom mudrošću.

Ajeta o uputi je mnogo. Učeći hatmu, kada god dođete do riječi uputa, uputstvo, upućeni - *huden - ihdīnā - muhtedīn*,

zastanite malo, pogledajte šta to znači u prijevodu, otvorite tefsir Kur'ana da vidite šta taj ajet znači u širem kontekstu. Tako možete raditi i sa drugim pojmovima poput bogobojaznost - bogobojazni (*ettaqva, mutteqin, tettequn, itteqū*) itd. Kada uđete u istraživanje ovih ili sličnih ajeta, bez obzira na temu koju sebi zadate, osjećate da ste nešto veliko uradili za sebe. Osjećate da ste zaplovili kur'naskim prostranstvima jer listića, napomena, stikera će biti na sve strane. Shvatit ćete da ste se predali Kur'anu i njegovoj dubini, da je to ispunjeni emanet koji je Allah Uzvišeni u pravdava vremena dao našem praocu Ademu, 'alejhissem.

Molim Allaha Uzvišenog da se odvažite i da vas pomogne na tom putu. Amin.

DŽEMATSKI ODBOR
GRABOVICA

SPEKTRUM

Građevinski radovi Tuzla
062 852 746

OBRTNičKA DJELATNOST SPEKTRUM
VI. Ferid Bajramović

ZAVRŠNI RADOVI
U GRAĐEVINARSTVU

KERAMIČKI RADOVI
MOLERSKI RADOVI
GIPSARSKI RADOVI
FASADERSKI RADOVI

RAMAZANSKI BEDR

OGLEDALO NAŠEG USPJEHA

piše
Edib Avdić

Desete godine po Hidžri, 17. ramazana desila se Bitka na Bedru, poznata kao "Bedr el-kubra", koja je trajno promijenila tokove svjetske povijesti, u kojoj su muslimani na čelu sa Resulullahom, 'alejhisselam, porazili tri puta brojniji i opremljeniji neprijatelja. Nakon što su iskazali iskrenost i spremnost na najveću žrtvu, Uzvišeni Allah im je poslao Svoje izaslanike, meleke u pomoć. Ashabi Resulullaha, sallallâhu 'alejhi ve sellem, potvrdili su i dokazali koliku snagu, hrabrost, odlučnost i strpljivost daje islam. Hazreti Poslanik, 'alejhisselam, poveo je svoje ashabe da se suprotstave sili i nasilju, da otvore put istinskoj vjeri, slobodi, pravdi i milosrđu. Do nas je prenesena i Poslanikova hutba, poruka onoga koji je poslan samo kao milost svim svjetovima, koju je održao ashabima prije bitke: "Hvala Allahu, Gospodaru svjetova. Podstičem vas da čuvate islam! Allah vas na to upućuje! Otvraćam vas od nasilja, a i vaš Stvoritelj vam to zabranjuje. Allah je Uzvišen, istinu naređuje i iskrenost propisuje. On daje dobro onima koji ga zaslužuju, prema stepenu koga imaju kod svoga Stvoritelja. Ljudi se međusobno po dobru odlikuju i spominju. Došli ste na Bedr, na mjesto istinskog iskušenja, kad Allah prima samo ono djelo kojim je On zadovoljan. Pomoću strpljivosti, Allah u odlučnim momentima otklanja brigu i spašava ljude od nevolje i tuge. Strpljivošću se postiže spas na oba svijeta. Pazite na dužnosti koje vam je Allah u Kur'anu propisao, ne zaboravite obaveze kojim vas je On svojim ajetima poučio. Odlučno se prihvatite djela kojima će vaš Gospodar biti zadovoljan. Pokažite svoj iman pred

svojim Stvoriteljem i, na ovome mjestu, na Bedru, zaslužićete Njegovu milost i oprost koji vam je obećan. Allahovo obećanje je istinito. Njegova zaštita je naša snaga i sigurnost. Samo Njega molimo za pomoć, u Njega se uzdamo i Njemu se vraćamo. Neka Allah oprostí meni i mu'minima."

Ovaj Vjerovjesnikov govor ima veliko duhovno i moralno značenje, jer islam nije vjera huškačko-krvničkih niti nasilničko-osvajčkih pohoda. Islam je vjera koja čuva ljudsku slobodu, moral, čast i ugled. Muhammed, 'alejhisselam, i ashabi, radjallâhu 'anhum, maksimalno su se spremili za bitku na Bedru, imali su i dobru taktiku i dobru strategiju, a to znači da vjernici u odbrani i zaštiti svoje vjere, domovine, časti i slobode trebaju imati najsvremenija sredstva i najbolju taktiku. A uz to, mu'mini se uzdaju u Allahovu pomoć i dovu čine, kao što je dovu proučio i Muhammed, 'alejhisselam, na Bedru:

"Allahu moj! Podari mi obećanu pobjedu. Ako me neprijatelj pobijedi, zavladat će zabluda i nasilje i neće više biti onih koji će islam čuvati."

Dovu svog miljenika Uzvišeni Gospodar je ukabulio. Vođeni odanošću prema Allahu i Resulullahu, ashabi su izašli na Bedr osjetivši u isto vrijeme i ljubav prema rodnom gradu Mekki, iz koje su bili protjerani samo zato što su u svojim srcima nosili: *Lâ ilâhe illallâh Muhammedun resûlullâh.*

Ovaj događaj nosi trajne pouke i poruke. Jer, Bedr se kroz povijest ponavljao na

DŽEMATSKI ODBOR
MOLUHE

DŽEMATSKI ODBOR
KROJČICA

DŽEMATSKI ODBOR
ŠEVAR-KISELJAK

desetine puta u raznim dijelovima svijeta. I ovi naši krajevi su svojevrsni Bedr. I ovdje se vodila i vodi borba za Istinu, a protiv zablude, za slobodu, a protiv nasilja, za pravdu, a protiv nepravde, za čast i dostojanstvo, a protiv primitivizma, za toleranciju, a protiv mržnje. Naša domovina imala je i ima svoje šehide, čija imena nikada ne smijemo zaboraviti, kao što nismo zaboravili imena šehida sa Bedra, jer oni su emanet svima nama i budućim generacijama, oni su najsajjniji primjer odanosti prema islamu, domovini i slobodi.

Muhammed, a.s., navijestio je da će među budućim generacijama uvijek biti onih koji će biti spremni na najveće žrtve, te u jednom hadisu kaže: "Moj ummet je kao kiša, ne zna se da li su bolje prve ili posljednje kapi."

Jedna od poruka Bedra sadržana je u Vjerovjesnikovim riječima, koje je izgovorio vraćajući se kao pobjednik sa Bedra: "Vraćamo se iz male u veliku bitku, a to je borba sa samim sobom."

Ove Resûlullâhove riječi ukazuju nam na to da borba sa svojim slabostima, porocima i lošim navikama mora trajati cijeloga života. Oni koji savladaju svoju oholost,

sebičnost, škrtost, umišljenost, oni koji moralno žive i islamske dužnosti izvršavaju, oni su pobjednici na svom vlastitom bojištu. U borbi sa samim sobom, mu'minovo oružje je iman. Na ovom putu, musliman doživljava i osjeća ljepote i vrednote svoje vjere, kao što osjeća slast i draž pobjede, istinske pobjede na svom vlastitom Bedru. Jednom prilikom Allahov Vjerovjesnik, a.s., je rekao: "Ko bude imao tri svojstva, osjetit će slast imana: da mu Allah i Njegov Vjerovjesnik budu draži od svega ostalog, da voli i poštuje čestite osobe u ime Allaha, te, nakon što ga je Allah izbavio iz nevjerstva, da mu povratak u zabludu bude odvratniji kao što bi mu bilo teško i odvratno da bude bačen u vatru."

Obavljati namaze, postiti, davati zekat, sadekatul-fitr i izvršavati druge islamske dužnosti - sve su to pobjede i uspjesi koji imaju trajnu vrijednost i značaj.

DŽEMATSKI ODBOR
GAZI TURALI-
BEGOVE DŽAMIJE

DŽEMATSKI ODBOR
DOBRNJA

- GEODETSKI INŽENJERING I PROJEKTOVANJE
- POSLOVI PREMJERA I KATASTRA NEKRETNINA
CIJEPANJE PARCELA
ISKOLČENJE GRAĐEVINSKIH PARCELA I OBJEKATA
UPLANJENJE IZGRAĐENIH I DOGRAĐENIH OBJEKATA
ETAŽIRANJE OBJEKATA – MJERENJE I IZRADA TLOCRTA
- SNIMANJE DRONOM I IZRADA DIGITALNOG ORTOFOTA
- SVI RADOVI INŽENJERSKE GEODEZIJE
ZA POTREBE PROSTORNOG PLANIRANJA U
RUDARSTVU, INDUSTRIJI, SAOBRAĆAJU,
VODOPRIVREDE ŠUMARSTVA POLJOPRIVREDE I DR.
- SNIMANJE SVIH VRSTA KOMUNALNIH UREĐAJA
- POSREDOVANJE U PROMETU NEKRETNINA

**RADNO
VRIJEME**
PON-PET
07:30-16:00h
VIKENDIMA I PRAZNIKOM
NE RADIMO

035 272 585
061 085 022 // 061 831 136
e-mail: geotimtuzla@gmail.com

DŽEMATSKI ODBOR
PLANE

Dozvoljene i zabranjene radnje tokom posta

piše
Esmir Hasanović

Mjesec ramazan je mjesec svekolikih ibadeta. Kruna ramazanskih ibadeta je post. On je njegov ukras i posebna odlika. Zbog iznimne važnosti ibadeta posta, u tekstu koji je pred nama pokušat ćemo dati

odgovore na neka od često postavljanih pitanja i dilema u vezi sa dozvoljenim i zabranjenim radnjama tokom posta, odnosno onim što kvari i ne kvari post.

POST NE KVARE SLJEDEĆE RADNJE	NAPOMENA
Pojesti ili nešto popiti iz zaborava	Potrebno je odmah prekinuti kad se sjetimo
Kupanje ili tuširanje	
Pranje zuba, ispiranje usta, nosa i grla	Voditi računa da se ništa ne proguta
Kapi za oči, uši, sprej za nos i sl.	Voditi računa da se izbjegne gutanje supstance
Tablete ispod jezika protiv gušenja i slični lijekovi	Čuvati se od gutanja supstance koja dospije u grlo
Liječenje, brušenje ili vađenje zuba	Izbjegavati gutanje svega što dospije do grla, mada je bolje odgoditi poslije ramazana
Injekcije	Nisu hranjive
Oksigen i inhalatorni anestetici, pumpice i sl.	Osim onih u infuzijskim rastvorima
Korištenje krema, mehlema, brufenskih gelova i sl.	
Nenamjerno povraćanje	
Ginekološki pregled	Bolje je izbjegavati tokom posta
Darivanje krvi	Bolje odložiti ukoliko nije riječ o hitnoj situaciji
Mirisati i šminkati se	
Šišati se i rezati nokte	
Pomirisati i jezikom kušati hranu	Voditi računa da se ništa ne proguta
Inzulinska injekcija za dijabetičare	
Hidžama	
Isticanje krvi iz nosa, usta, uha, stolice i sl.	
Vulgaran i bestidan govor	Bitno umanjuje nagradu
Operacija (lakša)	Posavjetovati se s ljekarom
Ejakulacija (nenamjerna, u snu)	Nužno je kupanje (gusul) prije klanjanja namaza i učenja Kur'ana
Anestezija	Bitno je dio dana biti pri svijesti, a ako je osoba od zore do zalaska sunca u nesvjesnom stanju, post je pokvaren

DŽEMATSKI ODBOR MIHATOVIĆI

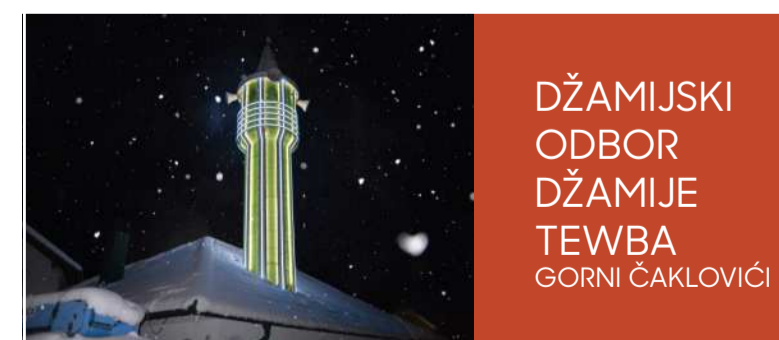
DŽEMATSKI ODBOR MILADIJE

DŽEMATSKI ODBOR SLAVINOVIĆI

Služenje gostiju hranom, pićem i slično u restoranu, kaficu itd.	Umanjuje nagradu za post
Omrstiti se bez prethodno proučene dove	Vrednije je proučiti dovu, jer je ona sunnet
Neustajanje na sehur uz prethodni nijet za post	Bolje je ustati, jer je to sunnet
Rad medicinskih radnika ili njegovatelja koji podrazumijeva pranje i njegu osoba bez odjeće	
Kolonoskopski pregled	
Tuširanje nakon treninga ili utakmice u prisustvu drugih	Gledanje u tuđi avert (stidni dio tijela npr. kod muškarca od pupka do ispod koljena) ne kvari post, ali umanjuje njegovu nagradu
Dodirivanje mačke, psa i drugih životinja	
Inhalacija u slučaju potrebe i pumpice za astmu	Bez gutanja supstance koja dospije u grlo
Čepići za skidanje temperature	
Post žene bez mahrame	Grieh za nepropisno oblačenje ne znači neispravnost posta i drugih ibadeta
Poljubac	Sigurnije je izbjegavati

ZABRANJENE RADNJE (ONO ŠTO KVARI POST)	NAPOMENA
Bilo šta namjerno pojesti ili popiti	
Spolno općiti, seksualno uživati ili svjesno ejakulirati	
Hajz (menstrualni period) i nifas (postporođajni period)	
Popiti gutljaj vode, npr. prilikom uzimanja abdesta	Ukoliko je osoba svjesna da posti, pa nenamjerno proguta malo vode, post je pokvaren
Konzumiranje cigareta, duhana, nargile i sl.	
Gutanje bilo kakve tablete, pa i bez vode	
Korištenje čepića analnim putem s hranjivim sastojcima	
Infuzija i vitaminski kokteli	
Žvaka, lizalo i sl.	
Izlazak bijele tekućine iz muškog spolnog organa izazvan dodirivanjem i sl.	Ako tečnost izađe sama, tada post neće biti pokvaren
Dijaliza bubrega	

DŽAMIJSKI ODBOR DŽAMIJE TEWBA GORNI ČAKLOVIĆI

DŽEMATSKI ODBOR LIPNICA

DŽEMATSKI ODBOR DONJI ČAKLOVIĆI

DŽEMATSKI ODBOR MEJDANSKE DŽAMIJE

DŽEMATSKI ODBOR HADŽIJSKE DŽAMIJE

Moja trafika

Moja trafika

ALFIK d.o.o.

za proizvodnju, trgovinu i usluge

VODA GRIJANJE

Izvodimo sve vrste instalacija:

- centralnog grijanja,
- vodovoda i kanalizacije,
- sanitarnih uređaja i
- solarnog zagrijavanja..

**Kvalitetno održavanje
instaliranih sistema!**

Badre 8, 75000 Tuzla Tel/fax: 035/270-100, 270-101, 061/284-996

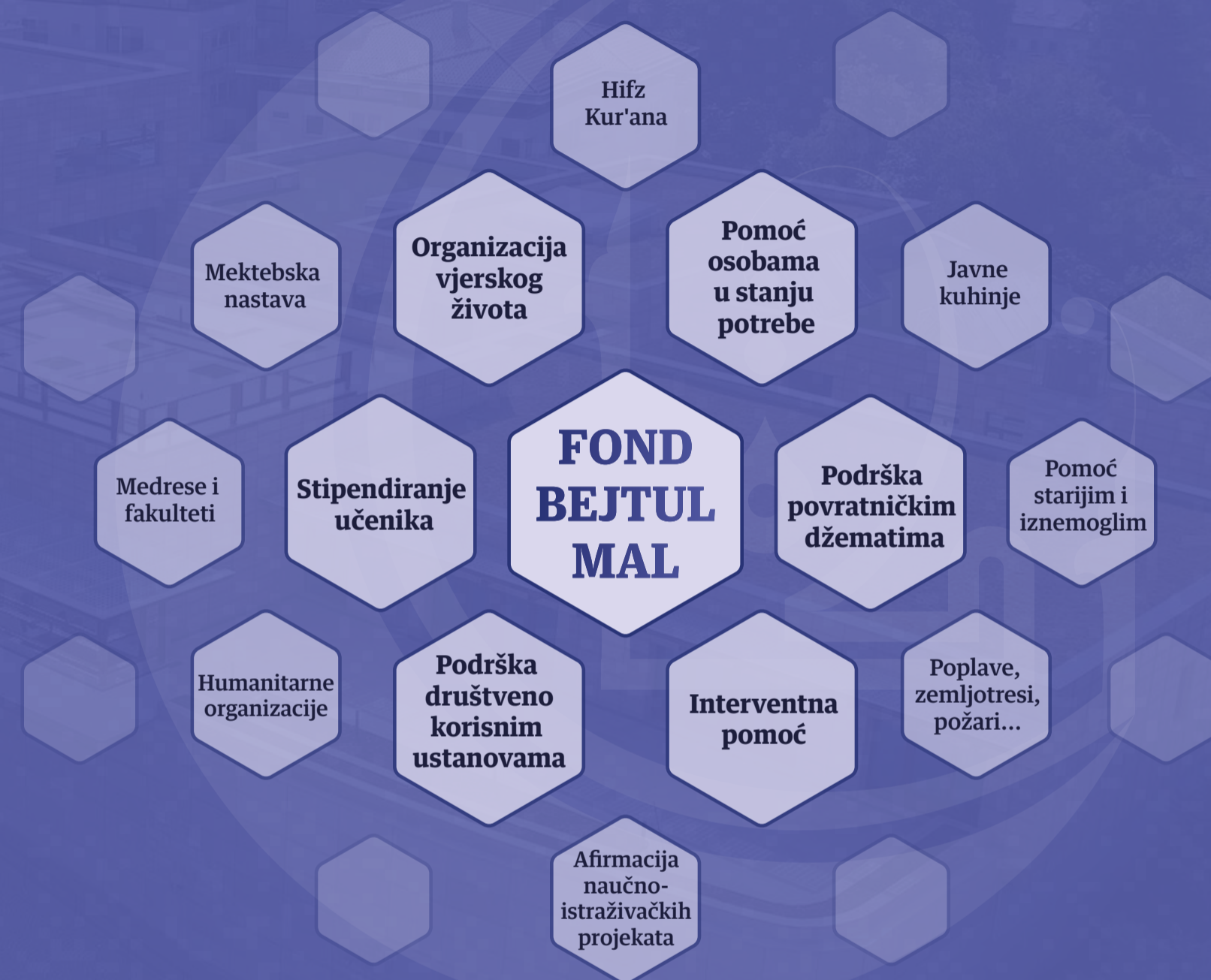
E-mail: alfik.tuzla@gmail.com

ISLAMSKA ZAJEDNICA
U BOSNI I HERCEGOVINI

ZEKAT
Pobožnost i društvena odgovornost

NISAB
10.800,00 KM

SADEKATUL- FITR
10 | 15 | 20 KM

www.zekat.ba

DARUJ KRV, SPASI ŽIVOT!

BUDITE DAVALAC KRVI, UVRSTITE OVU PLEMENITU PRAKSU U SVOJA DOBRA DJELA!

Daruj krv, spasi život!

Akcija darivanja krvi u Medžlisi Islamske zajednice Tuzla realizira se već 15 godina u saradnji sa Poliklinikom za transfuziologiju UKC-a Tuzla. Voditelj ove značajne aktivnosti je Mumin-ef. Mumić, koordinator za društvenu brigu Muftijstva tuzlanskog. Ova akcija okuplja veliki broj džematlija, posebno mladih koji su spremni darovati krv. Među njima je i značajan broj imama, vjeroučitelja i muderrisa. Darivanje krvi je dobročinstvo koje se ne može mjeriti nikakvim materijalnim mjerilima. Zahvaljujemo svim dosadašnjim dobrovoljnim davaocima. Želimo im mnogo sreće u narednom radu, uz nadu da je krv koju su dali spasila nekome život, i da će oni time steći nagradu koju je Uzvišeni Allah obećao u Kur'anu:

(...) a ako neko bude uzrok da se nečiji život sačuva - kao da je svim ljudima život sačuvaao (...) [El-Maide, 32]

Uključimo se koliko možemo i kad možemo!

d.o.o. za proizvodnju, usluge i trgovinu

Područja djelovanja

- Izgradnja vjetroparkova
- Projektovanje, izgradnja, održavanje i ispitivanje fotonaponskih elektrana
- Izrada i šemiranje elektro distributivnih, razvodnih i upravljačkih ormara
- Izvođenje radova na elektroinstalacijama jake i slabe struje
- Inspekcija i servis regulacijskih sklopki VN transformatora
- Elektromontažni radovi na dalekovodima 10(20) kV
- Elektromontažni radovi na transformatorskim stanicama 10/0,4 kV 35/x kV, 110/x kV, 220/x kV
- Ugradnja optičkih instalacija, splajsanje i ispitivanje OTDR-om
- Ispitivanja električnih instalacija, uzemljenja, kablova i zaštita

Elektrocentar Petek d.o.o.
Tomislava Ramnjaka 54, 75000, Tuzla
Telefon: +387 35 27 71 99
Fax: +387 35 27 71 98
E-mail: info@ecpbih.ba

EUROFER d.o.o.

Dragodol 10, Tuzla

Tel: 035 289-688

www.euroferbh.com

SUVENIRI

PLAKETE

MEDALJE, ZNAČKE

RESTORAN SARANDA

Spoj domaće i internacionalne kuhinje

Restoran Saranda Tuzla je idealno mjesto za Vas i Vašu porodicu. Predivan ambijent, vrhunska jela i odlična usluga su Vam na raspolaganju. Višegodišnje iskustvo u obavljanju ove djelatnosti, edukovani radnici i vrhunska sredstva za rad stoje iza imena Saranda.

Mi smo sve u jednom - spoj tradicije, kvaliteta i iskustva.

Probajte naša jela!

Posjetite nas i uvjerite se da smo najbolji.

RESTORAN SARANDA TUZLA

Maršala Tita 88, 75000 Tuzla

Radno vrijeme:

Ponedjeljak - Nedjelja: 7:00 - 22:00

POZOVITE

BUREGDŽINICA 035/263-622;

035/271-569; 035/252-212

RESTORAN 035/263-621

Rezervišite komplet ili dio restorana za sve Vaše svečanosti.

Dostavljamo na Vašu adresu! Pozovite: 035 271 569 i 035 263 621 ili 061296377

www.saranda.ba

ZEKAT NA ZLATO, SREBRO I NOVAC

piše
Esnaf Imamović

✓
Covjek može posjedovati samo srebro ili samo zlato ili samo novac, a može posjedovati kombinaciju toga. U situaciji da posjeduje samo srebro u bilo kojem obliku; kovanicama, neobrađeno srebro, srebrni nakit, srebrni predmet u količini na koju je obavezno dati zekat, a ta količina iznosi 641,5 grama, obavezan je izdvojiti 2,5%, ili 16,04 grama, uz ispunjenje i ostalih uvjeta obaveze izdvajanja zekata. Nisab je dakle najmanja količina koja osobu obavezuje na izdvajanje zekata. Ko posjeduje više od nisaba obračunat će 2,5% i dati zekat. Onaj ko posjeduje manje od toga ne podliježe obavezi izdvajanja zekata jer se prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, poslao uputstvo o zekatu Amru ibn Hazmu, u kojem je navedeno: "Na srebro se ne daje zekat sve dok ne dostigne dvjesto dirhema, pa kad dostigne dvjesto (dirhema), onda treba izdvojiti pet dirhema (zekata)."

Kada je u pitanju obaveznost zekata na srebro, u obzir se uzima težina. To znači, ako osoba ima srebrni predmet težine 500 grama, a vrijednost mu iznosi koliko iznosi vrijednost 641,5 grama, nije obavezna izdvojiti zekat.

Zekat na srebro daje se svejedno da li je dozvoljena njegova upotreba ili ne, da li ga čuva za izdržavanje (porodice) ili ne, i bez obzira na to da li ga posjedovao s namjerom trgovanja ili bez namjere.

Isto se odnosi i na ukrase koji se nalaze na predmetima, pod uvjetom da se mogu dobiti u čistom obliku prilikom topljenja. Kvaliteta srebra ne utječe na obavezu zekata. To znači ako je srebro dominantno u

nekom metalu, onda ta legura ima status čistog srebra. A što se tiče legura kod kojih ne preovladava srebro, kod njih se uzima u obzir njihova vrijednost; ako se radi o novcu koji je u opticaju ili platežnom sredstvu ili ako se radi o kupoprodajnom predmetu. U protivnom, u obzir se uzima težina srebra na njima jer se srebro može odvojiti topljenjem.

Ako se na srebro daje zekat u srebru (ako je čisto srebro - onda se daje u gramima), a ako se daje u drugoj valuti (zlato ili u novcu), onda se zekat daje na vrijednost srebra ili srebrnog predmeta. Treba napomenuti da novac koji izdvojimo ne umanjuje količinu srebra, znači nećemo vrijednost novca preračunavati u grame i odbijati od količine srebra koju posjedujemo, za razliku od slučaja kada dajemo u gramima kada se količina umanjuje za izdvojeni iznos. Tako ako zekat na srebro izdvajamo u novcu, dužni smo ga izdvojiti sve dok posjedujemo srebro u visini nisaba ili više.

ZEKAT NA ZLATO

Ako se radi o samom zlato, i ako je dostiglo nisab koji iznosi 91,6 grama, na tu količinu je obavezno izdvojiti 2,5% u gramima. Na veću količinu se obračunava iznos 2,5%. Na manju količinu od navedene nema obaveze davanja zekata, jer se prenosi od Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, da je rekao Aliji, radijallahu anhu: "O Alija, na zlato nema zekata ako ne dostigne količinu od dvadeset miskala. Pa ako dostigne tu količinu, onda se izdvaja pola miskala." Isto obaveza odnosi se na sve vrste zlata: na obrađeno i neobrađeno,

kvalitetno i slabijeg kvaliteta, na kovanice i na rudu, kao i na nakit. Zekat na zlato daje se bez obzira da li je dozvoljena njegova upotreba ili ne, da li ga čuva za izdržavanje (porodice) ili ne, i bez obzira na to da li ga posjedovao s namjerom trgovanja ili bez namjere. I kod obaveze davanja zekata na zlato u obzir se uzima težina a ne vrijednost.

Kao što smo naveli i prilikom govora o srebru, ista obaveza odnosi se i na legure kod kojih preovladava zlato. A što se tiče legura kod kojih ne preovladava zlato, kod njih se uzima u obzir njihova vrijednost; ako se radi o novcu koji je u opticaju ili platežnom sredstvu ili ako se radi o kupoprodajnom predmetu. U protivnom, u obzir se uzima težina zlata i srebra na njima, jer se ove dvije spomenute vrste mogu odvojiti topljenjem. Ako zekat na zlato izdvajamo u zlato, onda na količinu koju posjedujemo izdvajamo 2,5% u gramima, a ako izdvajamo u nekoj novčanoj valuti, onda izdvajamo 2,5% na vrijednost cjelokupnog predmeta u toj valuti.

Treba napomenuti da novac koji izdvojimo ne umanjuje količinu zlata; znači, nećemo vrijednost novca preračunavati u grame i odbijati od količine zlata koju posjedujemo, za razliku od slučaja kada dajemo u gramima kada se količina umanjuje za izdvojeni iznos. Tako ako zekat na zlato izdvajamo u novcu, dužni smo ga izdvojiti sve dok posjedujemo zlato u visini nisaba ili više.

Ako bi osoba posjedovala i zlato i srebro, pa jedna vrsta dostigla nisab, a druga nije, ili nijedna nije dostigla nisab, onda je obavezno da se jedna vrsta pridoda

drugoj. A ako bi zlato i srebro dostizali nisab posebno, i ne preko toga, onda ih nije obavezno objedinjavati, nego nastaje obaveza da se izdvoji zekat iz svake od njih pojedinačno, ali nema smetnje da se dva nisaba (zlata i srebra) spoje kako bi se dao zekat isključivo u zlato ili u srebru, ali prilikom obračuna mora se voditi računa šta je korisnije (kvantitativno i kvalitativno) za korisnike zekata. U protivnom će dati zekat po 2,5% od svake vrste posebno.

Prilikom spajanja u obzir se uzima vrijednost u valuti u kojoj želimo izdvojiti zekat, pa ako dostigne nisab, onda smo dužni izdvojiti zekat, dok u protivnom nismo dužni. Znači, ako imamo srebrni predmet, njegovu vrijednost nećemo računati u srebru zato što više vrijedi zbog izrade, nego ćemo to procijeniti u zlato ili u novcu. Takav je slučaj i sa zlatnim predmetima; njihovu vrijednost preračunavat ćemo u srebru ili novcu. Ovo se radi u slučaju ako pored srebrnog predmeta posjedujemo zlato ili novac. Ako ne posjedujemo ni zlato ni srebro, a težina predmeta je manja od nisaba na srebro, onda u obzir nećemo uzimati vrijednost predmeta. Takav je slučaj i sa zlatnim

predmetom. Zlatni i srebrni nakit podliježu obavezi zekata. Ako njegova težina iznosi nisab ili više, onda se izdvaja 2,5% u gramima ili na cjelokupnu vrijednost izdvojiti zekat 2,5% u nekoj valuti. Ako posjeduje i novca, vrijednost nakita će pridodati novcu i na sve izdvojiti 2,5%.

ZEKAT NA NOVAC

Nisab na novac se određuje u vrijednosti nisaba za zlato. Islamska zajednica nisab za novac određuje svaka tri mjeseca zbog osciliranja vrijednosti zlata. Ako količina novca koji posjedujemo ima vrijednost 91,6 grama zlata, onda smo na taj novac dužni izdvojiti 2,5% zekata. Ako posjedujemo više od nisaba, onda na cjelokupan iznos izdvajamo 2,5%. Ukoliko posjedujemo manje novca od visine nisaba, a pored toga ne posjedujemo zlata i srebra ili trgovačke robe, onda nismo dužni izdvajati zekat.

Ako posjedujemo novca u raznim valutama, onda smo dužni obračunati njihovu vrijednost u jednoj valuti, pa ako iznosi nisab ili više dužni smo izdvojiti 2,5%. Ukoliko je iznos ispod nisaba onda nismo dužni izdvojiti zekat. Ukoliko pored novca posjedujemo zlata ili srebra u bilo

kojem obliku, dužni smo i to obračunati u vrijednosti novca, pa ako iznos novca i vrijednost zlata ili srebra iznose nisab ili više od njega dužni smo izdvojiti 2,5%. U protivnom nismo obavezni izdvojiti zekat. Ako posjedujemo i trgovačku robu i nju smo dužni obračunati. Dobit ili zaradu koju ostvarimo u toku godine obračunavamo na kraju godine zajedno sa nisabom i na sve izdvajamo 2,5%. Isto važi i za zlato i za srebro. Zekat na novac se daje ako iznosi nisab i u obzir se ne uzima razlog njegovog posjedovanja; da li se on štedio bez određenog cilja ili zbog kupovine stana ili nečeg drugog.

Na dragulje, bisere i slično ne daje se zekat, osim ako su trgovačka roba.

Uvjet je da imovina, kada dostigne nisab, bude u vlasništvu jednu hidžretsku godinu (355 dana) tj. *havl*. Bitno je da ona, nakon što dostigne nisab i protekne hidžretska godina, ima visinu nisaba ili više od toga. Osciliranje nisaba u toku godine ne utječe na obavezu zekata, osim u slučaju da nisab nestane u potpunosti. U tom slučaju prekida se računanje sve dok imovina ne dostigne nisab i od tog momenta otpočinje novo računanje.

DŽEMATSKI ODBOR
BRČANSKA MALTA

DŽEMATSKI ODBOR
DŽAMIJE
"KRALJ ABDULLAH"

ARHITEKTONSKI ATELJE TUZLA d.o.o.

Maršala Tita br. 8
75000 Tuzla

AMBIJENT

www.ambijent.ba E-mail: info@ambijent.ba

TEL / FAX: +387 / 35 / 252 400, 252 408

SOKO BH

d.o.o. za pružanje usluga zaštite i obezbjeđenja
ljudi i imovine Tuzla

21. decembra br. 4, 75203 Bukinje, Tuzla

Tel: 035/ 258 451, Fax: 035/ 207 027
www.sokobh.ba
sokobh@yahoo.com

Poslovnica Sarajevo, Grbavička br. 14c
Poslovnica Mostar, Ante Starčevića br. 40

- ❖ Videonadzorni sistemi
 - ❖ Alarmni sistemi
 - ❖ Vatrodojavni sistemi
- ❖ Evidencija radnog vremena/Kontrola pristupa
 - ❖ Automatske rampe
 - ❖ Klizne kapije
- ❖ Procjena ugroženosti objekta
 - ❖ Projektovanje

Svim pripadnicima islamske vjeroispovijesti čestitamo nastupajuće mubarek dane mjeseca Ramazana
Ramazan Šerif Mubarek Olsun!

Upravljanje javnim parkiralištima na kojima se vrši naplata

PARKING

Uspostava i upravljanje sistemom automatskog
upravljanja saobraćajem (zeleni val)

JAVNA RASVJETA

Održavanje javne rasvjete

PAUK SLUŽBA

Premještanje vozila specijalnim vozilom PAUK

HORIZONTALNA I VERTIKALNA

Održavanje horizontalne, vertikalne
i semaforne signalizacije

SIGNALIZACIJA

Upravljanje sistemom besplatnog
bežičnog interneta

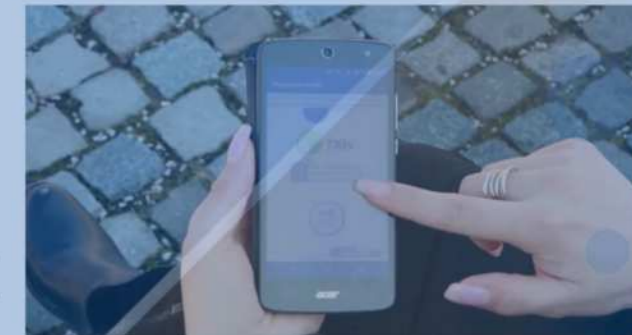
TUZLA WIRELESS

CITY

Upravljanje video nadzorom

VIDEO NADZOR

SEMAFORI

JKP "SAOBRAĆAJ I
KOMUNIKACIJE-
TUZLA" DOO TUZLA

Kupovinu parking karte možete izvršiti i slanjem
registarskih oznaka vozila putem SMS-a na odgovarajući broj

Adresa: II krajiške brigade bb - Kojšino, 75000 Tuzla, Bosna i Hercegovina

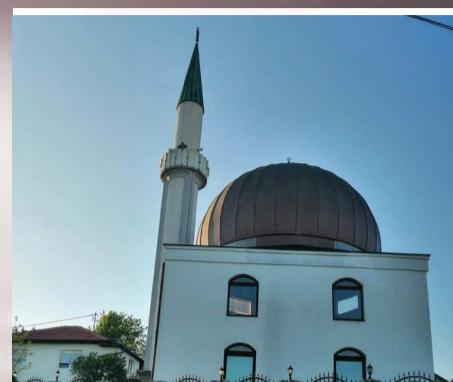
Telefon: +387 (0)35 360 888, +387 (0)35 246 666, +387 (0)35 252 353

Fax: +387 (0)35 246 665

email: kontakt@siktz.ba

BROJ	OPIS	CIJENA
083 3510	Satna karta ZONA 0	2 KM
083 3511	Satna karta ZONA 1	1 KM
083 3512	Satna karta ZONA 2	0,50 KM
083 3513	Dnevna karta ZONA 0	6 KM
083 3514	Dnevna karta ZONA 1	5 KM
083 3515	Dnevna karta ZONA 2	4 KM

DŽEMATSKI ODBOR
ŠIĆI

Udajte neudate i ženite neoženjene

piše
Amra Sinanović

„Ženite one koje volite, a kada vas je Božija volja sjedinila, onda živite u ljubavi i skladu. Vi imate pravo na svoje žene i one na vas. Sa ženama postupajte ljubavno i sa puno dobrote. Žene su vam se predale na vjeru Božiju, poštuju, dakle, emanet Božiji...” Poslanik, a.s., ove riječi je izgovorio u svom posljednjem obraćanju na Oprosnom hadžu.

Uputio ih je svom ummetu kao oporuku, ukazao na važnost sklapanja bračnog ugovora, ali i na važnost izgradnje i njegovanja dobrih odnosa u bračnoj zajednici. Brak je institucija iz koje nastaje porodica. Ako je brak u krizi, posljedice se osjete u društvu.

KAKO ISLAM GLEDA NA BRAK?

Nužnost bračnog udruživanja zasniva se na riječima Poslanika, 'alejhisselam, a potvrđena je Objavom. Brak je zajednica koja se formira na osnovu ugovora koji tretira obostrani pristanak. Tim ugovorom muškarac i žena postaju dozvoljeni jedno drugom. Sklapanje braka podrazumijeva prihvatanje određene odgovornosti, uvažavanje i međusobno zadovoljenje potreba bračnih partnera. Allah, džellešānuhu, u

Kur'anu kaže: (...) **i jedan od dokaza Njegovih je to što za vas, od vrste vaše, stvara žene da se uz njih smirite, i što između vas uspostavlja ljubav i samilost; to su, zaista, pouke za ljude koji razmišljaju.** (Er-Rum, 2)

Brak u islamu je istovremeno vjersko-moralni čin i dužnost, pravno-ugovorni akt i jedan od mnogobrojnih Allahovih ajeta, znamenja i dokaza ljudima. Da je brak vjerska obaveza za sposobne i imućne muslimane, potvrđuju Kur'an i Hadis.

Udajte neudate i ženite neoženjene i čestite mladiće i djevojke svoje (makar bili robovi i ropkinje), ako su siromašni, Allah će im iz obilja Svoga dati. Allah je neizmjereno dobar i sve zna. (En-Nur, 32) A Poslanik, a.s., kaže: „Ko voli mene i moj način života, moj običaj – neka slijedi moj put u životu, a ženidba je moj put.“

Prilikom formiranja bračne zajednice nužno je ispuniti šerijatske norme koje jasno propisuju međusobna prava i obaveze supružnika. Važno je naglasiti da bračni partneri nisu postavljeni jedno naspram

drugoga, nego su dva dijela iste cjeline. Četvrta sura Kur'ana, sura En-Nisa, govori o uzajamnim pravima ljudskih bića, a uz to i postavlja temelje zdravog porodičnog života. Sva ljudska bića dijele iste korijene kao potomci Adema i njegove žene Have.

Brak je dar za supružnike, a intencija udruživanja u bračnu zajednicu je da zajedno vode život smirenosti i suosjećanja, da njeguju međusobnu ljubav i poštovanje, baš kao što su je njegovali Adem i Hava ili Muhammed i Hatidža.

Da bi se izgradili takvi odnosi među bračnim drugovima, potrebno ih je graditi na temeljima ljubavi prema Allahu, džellešānuhu, i nastojati u braku primjenjivati principe koje je On ustanovio. Potom, upoznati sebe i jasno definirati koje su naše fizičke, emocionalne i duhovne potrebe, te može li ih izabrani bračni drug zadovoljiti. Također, važno je kvalitetno provođenje zajedničkog vremena te ispunjavanje međusobnih prava i dužnosti. Supružnici bi trebali biti aktivni u nastojanju da osiguraju da brak bude mjesto povjerenja. Brak, prema Kur'anu, služi kao utočište i mjesto

topline. Kad se taj odnos uspostavi, nužno ga je čuvati od svih opasnosti koje bi ga mogle narušiti ili ugroziti.

Osnovna svrha braka jeste:

- izvršavanje Allahove naredbe o braku,
- slijeđenje puta Allahovih vjerovjesnika,
- osiguranje zakonitog, na vjeri utemeljenog i moralno neupitnog poroda (da se precizno zna čija su djeca i kome pripadaju),
- osiguranje zakonskih nasljednika,
- da se obezbjedi uvećanje i produžetak ljudske vrste,
- da se pomoću braka iskorijeni i uništi prostitucija i blud,
- da se u braku djeca vjeri poduče i moralno-etički odgoje,
- da se u potpunosti osigura moralni život svakog čovjeka i žene kroz usavršavanje ahlaka muža i žene,
- da se obezbjedi održavanje (opskrba - rizik) žene i djece,
- da se obezbjedi opstanak i kontinuitet čovječanstva.

Općenito gledano, brak je put do poštenja, lijepog ahlaka, časti, ugleda, stabilnosti i harmonije. Zbog toga je sustezanje od braka zapravo i suzdržavanje od svih, gore spomenutih, koristi i vrlina. Zasnivanjem braka uspostavlja se ambijent za osnivanje porodice koja obuhvata i čuva osjećaj majčinstva i očinstva, daje i rada lijepe i zrele plodove. Ovo je sistem sa kojim je Allah Uzvišeni zadovoljan, na kojem počiva islam i koji se suprotstavlja svim drugim vidovima izvanbračnog združivanja.

KOME JE BRAK DUŽNOST?

S obzirom da je brak u islamu vjersko-moralna, šerijatsko-pravna i građanska dužnost, te s obzirom na prirodu čovjeka i njegovo imovinsko stanje, šerijatski pravnici kažu da je ženidba nekome farz (stoga obaveza), nekome vadžib (drugostepena dužnost), nekome sunnet (slijedeće Poslanikove prakse), nekome mekruh (pokuđen), a nekome je haram (zabranjen). Brak je farz svakom šerijatski punoljetnom, umno, duševno i fizički zdravom muslimanu koji ima materijalne mogućnosti da izdržava ženu, koji će se u braku lijepo ophoditi i humano ponašati, a koji sigurno ne bi mogao kontrolisati strasti i nagone pa

bi bez braka počinio blud. Vadžib je onome ko ispunjava sve navedene uvjete, a nije potpuno siguran u kontrolu svojih strasti i nagona pa bi van braka vjerovatno počinio blud. Sunnet je svakom muslimanu koji ima umjerenu prirodu te može kontrolisati strasti i nagone a ispunjava sve uvjete za brak. Mekruh je (pokuđeno i suprotno sunnetu) stupati u brak onom muslimanu koji zbog svoje naravi nije siguran da se može lijepo ophoditi i ponašati u braku, a uz to je slabog materijalnog stanja da ne može podmirivati kućne potrebe, a haram je impotentnom muškarcu i frigidnoj ženi.

Siromašne muslimane, koji ispunjavaju sve uvjete za život u braku, izuzev posjedovanja imovine, Kur'an savjetuje (budući da se imovinsko stanje mijenja) da se privremeno suzdrže od braka dok su siromašni, a istovremeno nalaže imućnim muslimanima da ih materijalno pomognu: *Pa neka se od braka suzdrže oni koji nemaju mogućnosti da se ožene, dok im Allah iz obilja svoga ne pomogne! A s onima u posjedu vašem koji žele da se otkupe, ako su u stanju da to učine, o otkupu se dogovorite. I dajte im nešto od imetka koji je Allah vama dao.* (En-Nur, 33)

SAVREMENI IZAZOVI

Svjedoci smo društvene pojave zajedničkog življenja u partnerskim zajednicama koje, u formalno pravnom smislu, nisu šerijatski zasnovan brak. Mladi (ali nerijetko i stariji) danas izbjegavaju odgovornost koja se ogleda u potpisivanju bračnog ugovora. Ljudska rasa je proizvod institucije braka, a nije institucija braka proizvod ljudske rase. Stoga sloboda odlučivanja da ne želimo zasnivati brak direktno je izraz neposlušna prema Allahu, džellešānuhu, koji objavljuje recept savršenog uređenja ljudskog života na zemlji i zanemarivanje sunneta Poslanika, 'alejhisselam, koji je konkretizacija primjene Allahove Objave. Da li to svjesno ostavljamo Uputstvo Storitelja i praksu Poslanika, 'alejhisselam? Abdullah b. Mesud, r.a., prenosi predaju: „O omladino, ko je od vas u stanju da se oženi neka to uradi; a ko to nije u stanju neka posti, jer mu je post najbolja zaštita.“

Čednost i poštenje su obavezni, a sve što je suprotno tome je zabranjeno. Ljudi se teško odupiru strastima zbog slabosti imana, a mladi ljudi imaju najveće strasti, pa se Poslanik, 'alejhisselam, posebno obraćao njima, upućujući ih na put čednosti. Onaj ko ima mogućnosti, vjenčani dar, imetak da izdržava porodicu, mjesto stanovanja, neka se oženi, jer brak pomaže da se pogled

„drži“ na halal osobi, da se čuva od razvrata. Onaj ko to nije u mogućnosti neka posti, jer u tome je sevap. Post slabi strasti jer se ostavlja hrana i piće. Na takav način se slabi tijelo i umanjuje strast i požuda koja bi mogla štetiti pojedincu, ali u konačnici i zajednici.

Allahov Poslanik, 'alejhisselam, je podsticao na sticanje potomstva kroz brak: „Sklapajte brakove i rađajte djecu, ja ću se ponositi vašom brojnošću na Sudnjem danu.“ Islam ne traži da se čovjek bori protiv prirodnih potreba, nego traži da ih zadovolji na ispravan način, a upravo je brak taj način. Allah, džellešānuhu, taj odnos supružnika opisuje: (...) **one su odjeća vaša, a vi ste njihova odjeća.** (El-Bekare, 187) Funkcija odjeće je, između ostalog, pokrivanje i zaštita, stoga supružnici jedno drugom služe kao zaštita i utočište i u tome ravnopravno učestvuju.

Islam je vjera zdrave fitre (prirode), niti jedan njegov propis nema za cilj da ide protiv ljudske prirode, već se slaže sa njom, slijedi je i prilagođava joj se u njenim željama, težnjama i potrebama, ali pod jasno određenim šerijatskim pravilima kako bi se spriječilo nekontrolisano udovoljavanje strastima.

DŽEMATSKI ODBOR
PASCII

KRATKI RAMAZANSKI VODIČ ZA ŽENU

Priredila:
Ajla Keserović

Porajava prvog menstrualnog ciklusa obavezuje ženu da obavlja svoje vjerske dužnosti, uključujući i ramazanski post. Mnogo je dilema s kojima se žene susreću kada je u pitanju post, a ovom prilikom nastojat ćemo odgovoriti na najčešća takva pitanja.

MENSTRUALNI CIKLUS (HAJZ)

Prema hanefijskom mezhebu, najkraće trajanje menstrualnog ciklusa je tri dana, najduže deset dana, dok period čistoće između dva menstrualna krvarenja iznosi minimalno petnaest dana. Dokaz za to riječi su Poslanika Muhammeda, 'alejhis-selam: "Najkraći period menstrualnog ciklusa kod žene koja ima menstrualni ciklus je tri dana, a najduži deset dana. Ono što prekorači ove dane je istihaza."¹

Ukoliko menstrualni ciklus započne u bilo kojem periodu ramazanskog dana od zore pa do zalaska sunca, makar i minutu prije iftara, post će biti pokvaren, žena će se omrsiti i dužna je napostiti taj dan. Međutim, ukoliko žena nakon nastupanja

1 Istihaza je krvarenje koje se ne ubraja ni u hajz ni u nifas. Žena koja je u istihazi je sahibi uzur, tj. izvršavati će sve ibadete, ali je dužna za svako namasko vrijeme uzimati abdest.

akšam-namaza primijeti da je menstrualni ciklus započeo, a nije sigurna da li je isti započeo prije ili poslije iftara, računat će da je isti započeo onog momenta kada je postala svjesna njegovog početka, tj. nakon iftara u ovom slučaju i nije dužna taj dan napostiti.

Ako ženi prestane hajz prije nastupanja zore, a nije stigla da se okupa, dužna je, prije zore, zanijetiti i započeti post tog dana bez odgađanja kupanja do izlaska sunca jer bi tako propustila obaviti sabah-namaz koji je obavezan kao što je i post obavezan. Ukoliko bi krvarenje prestalo nakon zore, makar i trenutak poslije, žena ne treba započinjati s postom. Ako bi zapostila, post tog dana nije validan i dužna je da ga naposti. Ako ženi u toku ramazanskog dana prestane ciklus i ona se okupa, treba da se suzdržava od stvari koje kvare post sve do zalaska sunca poštujući svetost ramazana.

Postporodajno krvarenje (nifas)

Ne postoji donja granica za trajanje postporodajnog ciklusa, a gornja granica je četrdeset dana. Žena u vrijeme ovog perioda ne smije postiti, ali će napostiti propuštene dane. Važno je napomenuti da postporodajno krvarenje ne mora trajati četrdeset dana, stoga ako isto prestane

DŽEMATSKI ODBOR
SEPETARI

prije isteka četrdeset dana, žena je dužna okupati se i postiti.

POST TRUDNICE I DOJILJE

Ako trudnoća protiče bez ikakvih problema i opće stanje trudnice je dobro, ona treba postiti. Međutim, ukoliko trudnica ima bojazan za vlastito ili zdravlje svog djeteta, ima opravdanje za prekid posta u tom periodu. Taj period može biti cijeli ramazan ili jedan njegov dio. Propis koji se odnosi na trudnicu također se odnosi i na majku dojilju. Dokaz za to je hadis poslanika Muhammeda, 'alejhis-selam, u kojem stoji: "Uzvišeni Allah je putnika oslobodio obaveze posta i pola namaza (misli se na skraćivanje namaza tokom putovanja), a trudnicu i dojilju obaveze posta." U slučaju ove dvije kategorije, najbolje je posavjetovati se s ljekarom specijalistom koji će dati preporuku shodno stanju pacijentice. Trudnica i dojilja dužne su, čim se ukáže prilika, napostiti propuštene dane posta.

NAPAŠTANJE PROPUŠTENIH DANA

Uzvišeni Allah kaže: (...) a onome od vas koji bude bolestan ili na putu - isti broj dana. (El-Bekare, 184) Iz ajeta se zaključuje da je žena dužna napostiti isti broj dana koliko ih je propustila zbog menstrualnog ciklusa, postporodajnog krvarenja, trudnoće

ili dojenja. Ukoliko se radi o većem broju dana, najsigurnije je zabilježiti broj i napostiti ih čim se ukáže prilika, najkasnije do sljedećeg ramazana. Pogrešno je odlagati izvršavanje ove obaveze. Ukoliko žena nije stigla iz opravdanih ili neopravdanih razloga napostiti propuštene dane do sljedećeg ramazana, obaveza napaštanja ostaje sve dok je ne izvrši, a prema mišljenju hanefijskih pravnikā, davati fidju (otkup) u ovom slučaju nije potrebno.

Propušteni dani se mogu napostiti jedan za drugim ili s prekidima; to je prepušteno volji i mogućnostima osobe koja napašta. Nema zapreke da se propušteni dani naposte u bilo kojem periodu godine, uključujući i zimske dane.

Važno je istaći da osoba koja ne posti iz opravdanih razloga ne treba javno mrsiti iz poštovanja prema mjesecu ramazanu i postačima.

OTKUP ZA PROPUŠTENE DANE U SLUČAJU SMRTI

Žena koja je preselila na ahiret prije nego što je imala priliku da naposti propuštene dane posta nije grješna. Međutim, žena koja je imala priliku da naposti, a iz nekih razloga to nije učinila, dužna je ostaviti oporuku da se iz njene imovine izdvoji fidja, a to podrazumijeva da se za svaki propušteni dan posta nahrani po jedan siromah.

KAKO ČINITI IBADET ZA VRIJEME HAJZA I NIFASA?

Ponekad iz prevelike želje da maksimalno iskoriste ramazanske dane u ibadetu, žene razmišljaju da posegnu za tabletama za odgodu menstrualnog ciklusa. Vjernicima i vjericama nije dozvoljeno nanositi štetu drugima ni sebi na bilo koji način, shodno kur'anskom ajetu: (...) i sami sebe u propast ne dovodite (El-Bekare, 195) i hadisa Poslanika Muhammeda, 'alejhis-selam: „nema štete niti nanošenja štete“. S obzirom da korištenje spomenutih tableta nije bezazleno, ženi nije dozvoljeno remetiti prirodan ciklus koristeći ih.

Žena koja se nalazi u stanju hajza i nifasa, pored toga što je dužna prekinuti post čim se uvjeri u njihov početak, također, ne smije obavljati namaze kako obavezne, tako i dobrovoljne poput teravijh-namaza, ne smije posjećivati džamije radi vjerskih programa niti joj je dozvoljeno učiti i čitati časni Kur'an, svejedno da li se radi o fizičkom Mushafu ili mobilnoj aplikaciji. Na to aludira kur'anski ajet iz sure El-Vaki'a: dodirnuti ga smiju samo oni koji su čisti,

a period hajza i nifasa dakako je nečisto stanje.

Ženi je dozvoljeno da uči razne vrste zikrova poput jutarnjeg i večernjeg, da sluša učenje Kur'ana, da donosi salavat na poslanika Muhammeda, 'alejhis-selam, te da upućuje dove Uzvišenom Allahu na arapskom i bosanskom jeziku. Pored navedenog, potražiti će druge vidove dobročinstva kojima se može približiti svome Stvoritelju.

PRIPREMANJE IFTAR I KUŠANJE HRANE

Nema sumnje da je ramazan prilika za raznovrsna dobra djela kojima se približavamo Uzvišenom Allahu. Jedan od tih načina je i pripremanje iftara postaču, što je, svakako, jedan vid dobročinstva prema drugima. Poslanik Muhammed, 'alejhis-selam, kazao je: "Ko priredi iftar postaču, imat će istu nagradu kao i on (postač), a da postaču neće biti umanjena njegova nagrada."

Ženi koja priprema iftar svojoj porodici ili gostima dozvoljeno je da vrhom jezika kuša hranu koju sprema kako bi provjerila da li je ista dovoljno slana ili slatka. U tom slučaju strogo će voditi računa da ne proguta bilo šta od toga. Ako bi se desilo da proguta nešto od hrane koju je probala, post tog dana bio bi pokvaren i ima obavezu da ga naposti, ali će se ostatak dana suzdržavati od jela i pića.

Vrlo važno je voditi računa o svom zdravlju i higijeni tijela jer "čistoća je pola vjere", poručio nam je poslanik Muhammed, 'alejhis-selam. U vezi s tim, ginekološki pregled i uzimanje uzorka za papa-test ne kvare post i nije dozvoljeno mrsiti te dane. Također, dozvoljeno je korištenje vaginalne tablete koje je propisao ljekar.

Ponekad su žene u dilemi da li kozmetika koju koriste kvare post. Odgovor je da post ne kvare upotreba dezodoransa, parfema, raznih krema i seruma za njegu lica i tijela i uvijek je pohvalna briga o čistoći tijela, posebno ako imamo namjeru otići na zajednički namaz.

Propisi u tekstu utemeljeni su na hanefijskom mezhebu i fetvama fetvai-eminā Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini. Ukoliko neka od poštovanih čitateljki ima specifičnu situaciju, preporuka je da pošalje pitanje fetvai-eminu, gdje će dobiti adekvatan odgovor.

DŽAMIJSKI ODBOR
DŽAMIJE MRAMOR

"Allah neće promijeniti nekom narodu stanje dok on ne promijeni samoga sebe." (Sura Er-Ra'd: 11)

RAMAZAN
ŠERIF
MUBAREK
OLSUNI

Radio taksi služba
"Nafaka" d.o.o. Tuzla

035 292 155 035 292 329 061 134 839

Hvala na povjerenju!

OFF-SET
ŠTAMPARIJA

MOGUĆE JE!

Brzo

Kvalitetno

Povoljno

ŠTAMPA

- ▶ knjiga
- ▶ udžbenika
- ▶ časopisa
- ▶ kataloga
- ▶ plakata
- ▶ letaka
- ▶ blokovske robe
- ▶ pozivnica i dr.

IZRADA

- ▶ svijetlećih reklama
- ▶ reklama na baneru (roll up postolje)
- ▶ reklama na PVC foliji
- ▶ brendiranje vozila
- ▶ bedževa
- ▶ privjesaka i dr.

SITO I TERMO ŠTAMPA

- ▶ na olovke
- ▶ upaljače
- ▶ rokovnike
- ▶ kao i na sve vrste tkanina:
- ▶ radna odijela
- ▶ majice
- ▶ dresove
- ▶ kape i dr.

UVEZ

- ▶ doktorskih disertacija
- ▶ magistarskih i diplomskih radova.

PU Starački dom oaza Smještaj za starije osobe

Usluge koje nudimo:

- Smještaj za stare osobe uz njegu i nadzor
- Obroci prilagođeni starim osobama
- Posjeta ljekara jedanput sedmično
- Svakodnevno mjerenje vitalnih parametara
- Postoperativni oporavak osoba treće životne dobi
- Briga i njega nepokretnih osoba
- Svakodnevna mobilizacija i podizanje u kolica nepokretnih korisnika
- Kupanje, šišanje, brijanje i sve ostale usluge

Otokara Keršovanija 78
75000 Tuzla, BiH

+387 35 297 197
+387 61 193 387

info@off-set.ba
www.off-set.ba

Možete nas kontaktirati na mobitel

062 432 041

Stres i suočavanje sa stresom

Piše:
Almedina Imširović

“Pod stresom sam/si”- izjava je koju često čujemo i tada obično pomislimo da je osobu snašla neka nevolja, da je doživjela nešto neprijatno i da je zbog toga pod utjecajem neke jake i neprijatne emocije (uznemiren, zabrinut, uplašen, bijesan, razočaran, ožalošćen...). Stres se definiše kao stanje organizma koje nastaje kada smo suočeni s događajem/ima koje smatramo prijetećim za svoju dobrobit ili koji od nas traže ulaganje dodatnog napora kako bismo se prilagodili na ono što nas zadesilo.

On može biti **akutni**, koji se odnosi na događaj koji nas “uzdrma”, ali traje kratko i nakon nekog vremena prestaje, npr. svađa, neka loša vijest, saobraćajna nesreća i/ili neki događaj koji je u svojoj suštini pozitivan, poput vjenčanja, rođenja djeteta i sl., ili **hronični**, koji traje duže i može imati opasne posljedice na cjelokupno psihofizičko zdravlje i funkcionisanje pojedinca, npr. dijagnoza teške bolesti za nas ili naše bližnje, loši uvjeti rada na poslu, dugotrajna nezaposlenost itd.

Stres ne mora biti nužno loš jer on osobu može motivisati da napreduje, očvrstne, sačuva od realne opasnosti. Ljudi se razlikuju u svojim odgovorima na stres, a da li će neka situacija biti stresna ili ne ovisi o subjektivnoj procjeni same situacije i reakcije pojedinca na istu (u zavisnosti od prirode i intenziteta doživljenog šoka, ozbiljnosti situacije i, naročito, od važnosti koja joj se pridaje). Od velike je važnosti kako neko interpretira neki događaj. Neki ljudi reaguju

burno na mnoge neprijatne događaje, tumače ih često kao nekakvu katastrofu koja se okomila na njih, pomišljaju da su baksuzi, gubitnici itd. Neki, nasuprot tome, veoma mirno reaguju i u najtežim životnim nevoljama, ne smatraju to nesrećama koje se samo njima događaju, prihvataju sve što im život donese, svjesni su da se u životu dešavaju i neprijatne situacije te se trude da pronađu smisao u svemu što ih (ni)je zadesilo. Takvi ljudi su bolje zaštićeni od stresa. Stres, nažalost, ne možemo izbjeći, ali možemo pronaći načine kako se lakše nositi s njim i ne dopustiti da nam kontroliše život.

ISLAMSKI NAČINI SUOČAVANJA SA STRESOM

Mi ćemo, u nastavku, navesti samo neke od islamskih načina koje vjerniku muslimanu mogu olakšati život sa stresom.

Tevekkul - Pouzdanje u Allaha, oslanjanje na Njega, prepuštanje svih stvari Njemu i traženje pomoći od Njega, uz činjenje propisanih i dozvoljenih djela jer *onome ko se istinski Allaha bude bojao, Allah će mu dati izlaz i opskrbiti će ga odakle se on i ne nada, a ko se osloni na Allaha, On mu je dovoljan!* (Et-Talak, 2-3)

Namaz - Dnevni predah koji vjerniku pomaže da se odmori od teškoća svakodnevnog života i njegovih briga. Prenosi se da “kada bi Vjerovjesnika, a.s., nešto pogodilo ili ga rastužilo, odmah bi se predao namazu”. (Ahmed i Ebu Davud)

Učenje, slušanje, čitanje Kur’ ana, razmišljanje o njegovim ajetima - *O ljudi, već vam je stigla poruka od vašeg Gospodara, i lijek za ono što je u prsima i uputa i milost vjernicima.* (Junus, 57) Posebno se preporučuje učenje sura: El- Inširah (Širokogrudnost), Ed- Duha (Jutro), Jusuf, El- Isra (Uzdignuće), El- Kefh (Pećina), Merjem, Ta- Ha, El- Enbija (Poslanici), Er- Rahman (Milostivi) i sura zaštitnica Ihlas (Iskrenost), En- Nas (Ljudi), El- Felek (Zora) budući da njihove poruke i značenja mogu, uz Božiju pomoć, olakšati i otkloniti teška psihicka stanja.

Dova - Sve ono što čovjek želi, što ga brine, uznemirava, rastužuje može pretočiti u dovu. U tišini noći, kad je malo budnih, dozivajte Ga Njegovim lijepim imenima. Molite se Milostivom, Silnom, Mudrom, Onom Koji sigurnost daje, Koji mnogo prašta, Koji sve rješava i otvara, Koji sve čuje, vidi, zna, Koji čuva, Koji upućuje, Koji molbe prima, Koji sve može, Zaštitniku, Gospodaru svih svjetova... Molite i oslušajte, Allah će sigurno izlaz dati, jer *Gospodar vaš je rekao: “Pozovite Me i zamolite, Ja ću vam se odazvati!”* U Muslimovom Sahihu stoji da je Allahov Poslanik, a.s., učio ovu dovu kada bi se desio neki krupan događaj ili kada bi zapao u brige: “O Živi, o Vječni, pomozite mi iz Svoje milosti!”

Zikr - Srce u zikrullahu (spominjanju, sjećanju i veličanju Uzvišenog Allaha) nalazi smiraj, a potvrdu za to nalazimo u Njegovim Riječima: *(...) a srca se doista, kad se Allah spomene, smiruju.* (Er- Ra’d, 28)

DŽEMATSKI
ODBOR
SOLINA

Sabur - Izdržljivost u teškoćama, obuzdavanje duše u uzrujanosti i srdžbi, čvrstina na propisima Kur’ana i sunneta i zadovoljstvo Allahovom odredbom. Iskušenja su sastavni dio života, na što nas upozorava i Kur’ an: *Zar mislite da ćete ući u Džennet, a još niste iskusili ono što su iskusili oni koji su bili prije vas, pogadala ih je neimaština i bolest, i toliko su bivali potresani da bi i poslanik, i oni koji su s njim vjerovali, govorili: “Kada će doći Allahova pomoć!?”* Eto, Allahova pomoć je doista blizu.” (El- Bekare, 214) - *(...) a ti obraduj strpljive, one koji, kada ih kakva nevolja zadesi, samo kažu: “Mi smo Allahovi i Njemu ćemo se vratiti.”* (El- Bekare, 155- 156)

Zahvalnost - Vjernik bi trebao zahvalnost Stvoritelju iskazivati svakodnevno i u svim prilikama, u dobru i zlu jer nas iskušenja jačaju, nakon njih shvatimo koliko neke stvari podrazumijevamo, koliko smo nesvjesni datih nam blagodati. Tako, naprimjer, čovjek koji je obolio, iskušan bolešću, shvati kolika blagodati je zdravlje. U iskušenjima se sjećamo našeg Stvoritelja, obraćamo Mu se, tražimo od Njega pomoć, izlaz, vraćamo Mu se. Pa zar da Mu ne budemo zahvalni na tome iako je u pitanju trenutna tegoba?!

Optimizam - Uzmimo pouku iz dijela kazivanja o Musau, a. s., kada je poveo svoj narod na put oslobođenja od faraonskog ropstva. Na tom putu došli su do tačke kada iza sebe imaju bijesnog silnika sa vojskom, a ispred sebe prepreku - more. I kada među njegovim narodom zavlada strah, panika i očaj jer su se našli u bezizlaznoj situaciji, Musa, a. s., im se reče: *Gospodar moj je sa mnom, On će mi put pokazati!* I pored tog što je pred njim bila prepreka velika kao more, a iza njega najmoćniji čovjek tog doba, koji je spreman uništiti ga, Musa, a. s., nije se dao pokolebati. Svoj optimizam u pozitivan ishod iz onoga što je snašlo njega i njegov narod, Musa, a. s., crpio je iz čvrstog uvjerenja da Allah ne ostavlja i ne zaboravlja Njemu odane i da će sigurno ukazati na

put spasa onima koji se na Njega istinski oslanjaju.

Allah, dž.š., vrednuje trud, a ne rezultat - Strah od gubitka kontrole nerijetko je izvor stresa. Vjernik je svjestan predhodno navedenog, uradit će što je do njega - svjestan da je konačni rezultat kod Allaha.

Adekvatno planiranje vremena - U suprotnom, neplaniranje i/ili neadekvatno planiranje vremena može biti razlog pojave stresa. Uzvišeni Allah se u Kur’anu kune vremenom ukazujući na njegovu važnost, da obratimo pažnju na vrijeme i razmislimo kako i u šta ga trošimo.

Olakšavajte, a ne otežavajte; razveseljujte, a ne rastužujte! - Čovjek ovakav treba biti prvenstveno u odnosu prema sebi (jer nerijetko smo sebi najveći kritičari i sebi ne praštamo), ali i prema drugim ljudima.

Druženje sa dobrima, u dobru - Kloniti se nezalica, onih koji uznemiravaju, koji su pesimistični, grubi... “Tvoj najbolji prijatelj je onaj koji kad ga vidiš podsjeća te na Allaha, dok razgovaraš s njim povećavati se znanje a njegova djela te podsećaju na onaj svijet.” (Al- Muhasibi)

Fizička aktivnost - Osim kondicije, fizička aktivnost pozitivno utječe i na naše mentalno zdravlje. Iz tradicije je poznato da je Poslanik, a.s., isticao važnost bavljenja fizičkom aktivnošću. Tako se od Omera, r.a, prenosi da je Poslanik, alejhisselam, rekao: “Podučavajte vašu djecu plivanju, streljaštvu i vježbajte ih jahanju konja.” Muslimani danas mogu navedeno proširiti na sve one aktivnosti koje imaju pozitivan efekat na njihovo cjelokupno psihofizičko zdravlje, a koje su u skladu sa islamom.

JOGA (NI)JE DOZVOLJENA MUSLIMANIMA?

Često slušamo o pozitivnom utjecaju raznih vrsta meditacije (najčešće svoje izvore imaju u istočnjim religijama), koje u kombinaciji sa određenim pokretima

tijela omogućuju da istovremeno opuštamo i vježbamo tijelo i um. Kod nas je najpopularnija joga. S obzirom da je u pitanju nešto relativno novo na ovim prostorima, a nudi se kao “zdrava alternativa” za (između ostalog i) efikasno suočavanje sa stresom, muslimanska omladina (ali i oni stariji) postavljaju pitanje da li je praktikovanje joge muslimanima dozvoljeno s obzirom da se praktikovanje iste veže za hinduizam.

Oni koji smatraju da joga nije dozvoljena navode činjenicu da ona svoje porijeklo ima u politeističkim vjerovanjima i da praktikovanje iste predstavlja oponašanje pripadnika druge religije, a Poslanik, ‘alejhisselam, upozorava: „Ko oponaša jedan narod, pripada njemu.” (Ebu Davud, Ahmed) Također, navode i to da joga nije samo fizički pokret nego i određena filozofija, uvjerenja (npr. meditacija sa ciljem “sjedinenja sa bogom”), ponavljanje određenih mantri, “OM” (opisuje ga kao “zvuk, odnosno svetu vibraciju univerzuma, zvuk koji se koristi kao sredstvo da se uzemlji i poveže energetski centar pojedinca sa univerzumom; predstavlja i najviši nivo božanstva i put ka prosvjetljenju”), fizičke poze ili asane (npr. pozdrav suncu ili sedžda suncu koja se izvodi u momentu izlaska sunca).

S druge strane, oni koji jogu dozvoljavaju navode da je ona dozvoljena u dijelu dok se ne suprotstavlja šerijatu (dozvoljeno je izvođenje fizičkih vježbi, vježbi pravilnog disanja..., jer to može imati pozitivan utjecaj na organizam, ali ne i prihvatanje filozofije, mantri, asana, gurua itd.).

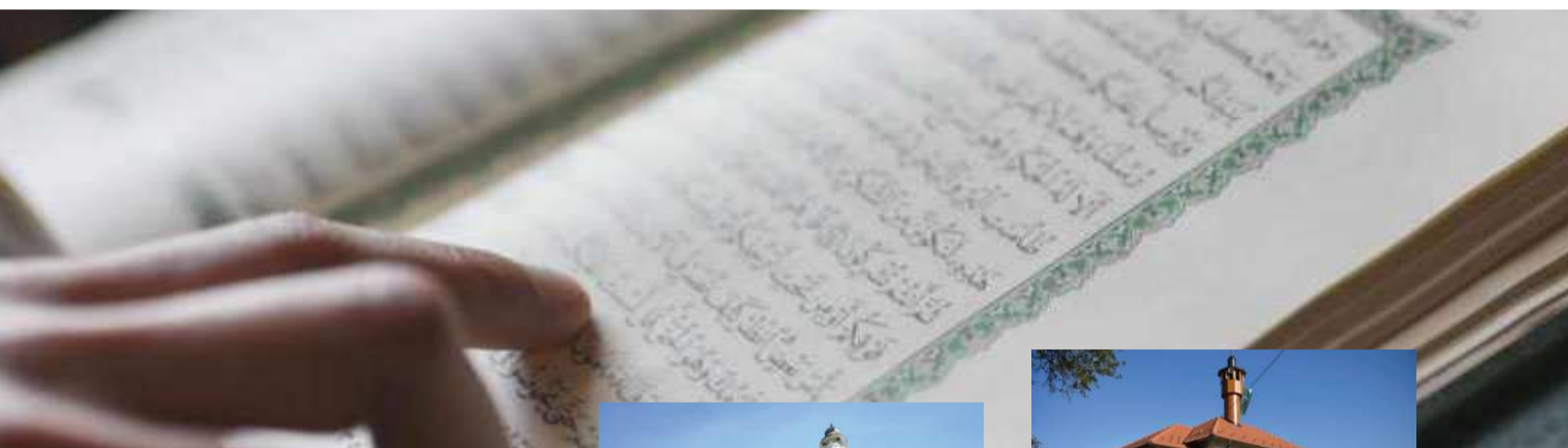
Postavlja se pitanje: da li se jedan obred može oponašati spolja, praktikovati, a da istovremeno njegov duh ne ostavi nikakva traga? I zašto bi vjernik praktikovao jogu pored namaza ali i ostalih gore navedenih islamskih rješenja? Zašto tražiti alternative kad nam islam daje savršena uputstva za sreću na oba svijeta? Naše je samo da se odazovemo i živimo ih.

PLAVA
MEDICAL GROUP

Medicina koja liječi. Srca koja brinu.

SIMIN HAN
 BOLNICA CENTAR
 SLATINA
 BCC TUZLA
 TC BINGO ŽIVINICE
 GRAČANICA
 SARAJEVO

ŠKOLE KUR'ANA

piše
Elmedina Osmić Brzović

Prostranstva Kur'ana su mirisne doline inspiracije i najbolji putokazi za one kojima je Uzvišeni Gospodar dao tu privilegiju da ga kao takvog osjete, vide i prigle. Neki se sa Kur'anom i njegovim ljepotama sretnu još u svojim porodicama, dok još nisu naučili ni čitati na svom maternjem jeziku, neki pak kad krenu u školu, kad uđu u mladalačko doba, a neki kad budu u mirovini. Ustvari, svi oni sretnu te ljepote onda kad im je određeno da ih sretnu.

Medžlis Islamske zajednice Tuzla već jedanaest godina pruža priliku svima koji žele da se upoznaju i druže sa najljepšom Objavom. Jedanaest godina se uspješno realizuje program Škole Kur'ana, koja obuhvata rad sa djecom i rad sa ženama i djevojkama.

ŠKOLA KUR'ANA ZA DJECU

Škola Kur'ana za djecu započela je rad 2013. godine. Muallim i voditelj Škole Kur'ana je Jasmin-ef. Nedimović. Nekoliko

DŽEMATSKI ODBOR
ARSLANAGINE-VIKALJSKE
DŽAMIJE

godina voditelj programa bio je Edib-ef. Avdić.

Nastava se održava svakim radnim danom na dva punkta, u Džamiji „Kralj Abdullah“ i Džamiji „Tevba“ u Gornjim Čaklovićima. Ove školske godine program pohađa oko 70 djece, koji su podijeljeni u tri kategorije.

Prvu kategoriju čine mlađi polaznici ili polaznici koji uče arapsko pismo ili su početnici u učenju Kur'ana i njegovom pamćenju. U ovoj kategoriji uči se arapsko pismo, uvježbava kiraet Kur'ana i zajednički uče napamet kraće sure. Ovu kategoriju čini većina polaznika.

Drugu kategoriju čine polaznici koji su osposobljeni da pravilno uče Kur'an i koji pamte većinu posljednjeg džuz. U ovoj kategoriji uvježbava se tečnost učenja Kur'ana, osnovna pravila tedžvida i pamti ostatak sura iz Amme džuz. U treću kategoriju čine polaznici koji su ovladali tečnim učenjem Kur'ana i koji su u cijelosti zapamtili posljednji džuz, te nastavili sa učenjem drugih džuzova Kur'ana.

Treću kategoriju čine polaznici koji su ovladali tečnim učenjem Kur'ana i koji su u cijelosti zapamtili posljednji džuz, te nastavili sa učenjem drugih džuzova Kur'ana.

DŽAMIJSKI ODBOR DŽAMIJE
"ŠEJH MEHMED-EF.
HAFIZOVIĆ" VASIĆI

Pored redovne nastave, u okviru rada Škola organizuje i različita takmičenja u učenju Kur'ana, ali i uzima učešće na takmičenjima i drugim događajima u organizaciji sličnih škola na području naše domovine. Polaznici iz godine u godinu bilježe zapažene rezultate na ovim takmičenjima.

Od osnivanja Škole do danas organizovano je trinaest takmičenja pod nazivom „Čuvari Kur'ana“. Učešće na takmičenjima su, pored polaznika tuzlanske škole, aktivno uzimali i polaznici škola iz Brčkog, Kalesije, Orašja i Gračanice.

Nekoliko polaznika Škole je svoj put učenja krunisalo uspješnim polaganjem hifza i sticanjem prestižne titule hafiza Kur'ana časnog, što je poseban ponos ovog programa ali i svih onih koji su bili dijelom ovog dugog puta čuvanja Kur'ana.

Svakodnevno druženje sa Kur'anom plete neraskidive veze sa mladim učačima, veže njihova srca za upute koje nudi Kur'ana i ostavlja trag na njih i ono što oni jesu. Program škole malim polaznicima nudi učenje i jačanje veze sa uputom koja će dodatno ojačati sve druge veze u njihovim životima.

Stoga je kao takav primamljiv jer odgaja za sadašnjost ali i budućnost.

ŠKOLA KUR'ANA ZA ŽENE

Program škole za žene i djevojke namijenjen je svima onima koje žele naučiti pravilno čitati Kur'an. Sastoji se od učenja arapskog pisma, tedžvida I (učenje pravila za čitanje Kur'ana), tedžvida II (primjena pravila za učenje Kur'ana), hifza I (učenje napamet prve polovine posljednjeg džuz) i hifza II (učenje napamet druge polovine posljednjeg džuz).

Program se tokom 2023. godine realizovao u Džamiji „Kralj Abdullah“ i Džamiji „Zlatnih ljiljana“. Ranijih godina su radila još dva punkta u mektebu Sjenjak i Hadžijskoj džamiji. Program je prilagođen svim polaznicama, a nastava se odvija u manjim grupama tokom cijele godine. U 2023. godini program je pohađalo oko 195 polaznica koje su raspoređene u 17 grupa.

Profesorice i muallime koje su angažovane u programu ove škole su: hafiza Amena Jusufović, Halida Hidanović Salihović, Samra Sinanović Bašić i Nermina Alić.

Prema riječima koordinatorice hafize Jusufović, nema ograničenja što se tiče životne dobi onih koje žele pohađati program škole. Svako ko ima želju da pristupi bilo

kojem nivou, može to uraditi, a ono što će pronaći u školi jeste podrška i motivacija za uspjeh i napredovanje kako od mentora, tako i od ostalih polaznica. Česte su situacije da majka i kćerka zajedno pohađaju, naprimjer, sufaru ili hifz, a da razlika u godinama među njima ne bude primjetna što se tiče usvajanja znanja.

Od 2022. godine u okviru ovog programa za žene i djevojke oformljena je grupa za hifz koja bilježi posebno značajne rezultate. Za godinu dana polaznice su napamet naučile sure: Er-Rahman, Ed-Duhan, El-Mulk, El-Kalem, El-Mearidž, El-Hakkah, En-Nuh i El-Džinn.

Susrete sa Kur'anom posjećuju djevojčice, studentice, zaposlene majke ali i one koje su dočekale dane svoje penzije. Sva-ka od njih odvoji vrijeme od svakodnevnih obaveza, školskih zadataka svoje djece, odlazaka na treninge ili kurseve, jer znaju da je to vrijeme koje im treba za njih same. Tu napajaju dušu i nalaze potrebni smiraj koji je neophodan u ovom brzom načinu života koji svi vodimo. Da ovi susreti potiču na više i bolje dokazuje i jedna manja grupa, koja pored posla i porodičnih obaveza, učenja napamet, odnedavno praktikuje učenje sure El-Bekare svaki dan.

- Polaznice svakodnevno pomjeraju svoje granice što se tiče napredovanja u učenju kako kroz tedžvid, tako i kroz hifz. U grupi za hifz zajedno uči učenica četvrtog razreda osnovne škole i osoba treće životne dobi, a grupa se podjednako raduje uspjesima svake od njih. Ono na što je mene kao mentora podsjetila ova škola jeste koliko je Kur'an olakšan za učenje i koliko konstatno druženje sa njim zapravo samo još više otvara vrata nekim našim novim mogućnostima. Sa učenjem sura napamet smo počeli prije godinu dana i kada vratimo naša sjećanja na početak, možemo zaključiti koliko brže i lakše naučimo. Drugim riječima kazano, starije smo godinu dana, a nimalo nam ne ide teže učenje novih sura. Sad zamislimo osobu koja je sa 65 godina naučila suru Er-Rahman za dva mjeseca. Godinu dana poslije, kada ima 66 godina, prouči je napamet za 10 minuta, a novu suru uči samo mjesec dana. Njeno tijelo i mozak, iako su godinu dana stariji, nisu se umorili ili oslabili, što je još jedan dokaz nadnaravnosti Kur'ana, ističe hafiza Amena.

Zaista među nama hode žene koje vole druženje sa Kur'anom, koje mu se raduju i tragaju za njegovim ljepotama izučavajući ga. Svi programi ove škole su besplatni, a mogu ih pohađati svi oni koji žele svoje dane oplemeniti ljepotama i blagodatima koje nudi časn Kur'an.

Idejni projekat adaptacije objekta mesdžida u naselju Ljubače u Tuzli

Izvod iz tekstualnog obrazloženja Idejnog projekta

Postojeći objekat smješten je u naselju Ljubače, tlocrtnog pravougaonog oblika, sa naglašenim drvenim stolarskim pozicijama prozora te kosim krovom. Objekat je spratnosti: suteran + prizemlje + mahfil.

Glavna ideja vodilja projekta adaptacije mesdžida je novi moderni identitet, sa zadržavanjem određenih elemenata koji dominiraju u bosanskoj arhitekturi, a ogledaju se u obliku kosog krova i prozorskim otvorima.

Dimenzije objekta su zadržane, te su novi sadržaji uklopljeni u postojeće gabarite objekta, sa naglaskom na suterensku etažu koja je doživjela najveće intervencije.

Postojeći objekat nema munare, te je projektom predviđena njena izvedba. S obzirom da je objekat modernizovan u oblikovnome smislu, munara je riješena u istome stilske izražaju kako ne bi odstupala od vizuelnog identiteta objekta. Ovakav oblik i visina munare su diskretni i senzibilno uklopljeni u postojeće gabarite objekta.

U suterenu su planirani sadržaji: muška i ženska abdesthana, kancelarija, multifunkcionalna sala, ukupno površine 64,20 m², molitveni prostor na prizemlju zajedno sa mahfilom površine 82 m², a ukupna korisna površina objekta iznosi: P=146, 20 m²

Sredstva za izgradnju/adaptaciju mesdžida u Ljubačama možete uplatiti na broj ž.r. 1321002003252350 kod NLB banke, sa naznakom za izgradnju/adaptaciju mesdžida u Ljubačama.

INOVATIVNI PRISTUPI U NASTAVI ISLAMSKE VJERONAUKI I MEKTEPSKE POUKE

piše
Nermina Berbić

**DŽEMATSKI ODBOR
CERIK**

KOJA JE ULOGA UČITELJA/ NASTAVNIKA U DANAŠNJEM ODGOJU I OBRAZOVANJU?

Učitelj/nastavnik vjeronauke i muallim je odgajatelj koji ima pedagošku funkciju u nastavi, vjerskoj poduci. On je stručni voditelj nastavnog procesa koji ostvaruje ciljeve i zadatke odgoja, pruža učenicima teorijska i praktična znanja i vještine formirajući tako kod njih pravilan pogled na ovaj i onaj svijet, razvijajući kod njih karakter pozitivne i društveno odgovorne ličnosti.

Nastavnik će u budućnosti biti vaspitač, inspirator učenja i dijagnostičar (Mitrović, *Moderni tokovi komparativne pedagogije*, Sarajevo, Svjetlost, str. 269). Nastavnik budućnosti je „prenosilac znanja, verifikuje znanja, saradnik i voditelj u nastavnom procesu, organizator i kreator tog procesa, planer i programer kognitivnih, afektivnih i psihomotornih aktivnosti učenika, istraživač i inovator u pronalaženju novih i efikasnijih puteva sticanja znanja vještina i navika, a sve više i dijagnostičar eventualnog neuspjeha i prognozer u ostvarivanju zamišljenih ciljeva“ (Tomić, R. i Osmić, I., *Didaktika*, Denfas, Tuzla, 2005, str. 129).

Inteaktivna komunikacija treba biti permanentno prisutna. Puko predavanje je nešto što daje slabe ili nikakve rezultate. Osobine nastavnika koje učenici cijene su: ljudske kvalitete, ljubaznost, veselost, prirodnost, društvenost, dobro raspoloženje, pravednost, postojanost, nepristrasnost, urednost, stručnost, spremnost da pomogne učenicima i da ih zainteresira, jasnost

u predavanju i naglašavanju onoga što je bitno. Nastavnik se, također, mora permanentno usavršavati i obrazovati.

Savremena nastava temelji se na ideji aktivnog učenika, koji kroz istraživanje i interakciju s drugim učenicima usvaja nove spoznaje i razvija svoje vještine. Sposobnosti koje se potiču inovativnim metodama su: kreativnost, povezivanje, stvaranje znanja, kritičko mišljenje, izgradnja koncepta, komunikacija, motivacija, preuzimanje odgovornosti, saradnja, samoregulacija učenja.

Istraživačko učenje - Pristup nastavi koji učenicima omogućava sudjelovanje u aktivnostima koje ih navode na prilagodbu postojećeg znanja ili stjecanje novog znanja.

Saradničko učenje - Zajedničko učenje učenika u parovima ili malim skupinama; u procesu učenja određenog nastavnog sadržaja učenici kroz zajednički rad sami otkrivaju njegov smisao dok ih učitelj usmjerava.

Projektovana nastava - Složen oblik nastave u kojoj učenici zajedno s nastavnikom obrađuju neku temu kroz različite aktivnosti.

Igrifikacija u nastavi - Korištenje igre ili elemenata igre u nastavnim procesima

ciljem ostvarivanja unaprijed zadanih odgojno-obrazovnih ishoda.

Zašto je potrebno uvoditi inovativne metode u mekatepsku i vjeronaučnu nastavu?

Inovativne metode su načini podučavanja i učenja. Ove metode imaju više-struke koristi, potiču rast i napredak kako učenika, tako i učitelja/nastavnika.

UČENICIMA OMOGUĆAVAJU:

proaktivno druženje i komunikaciju sa drugovima iz razreda i nastavnikom tokom časa, više aktivnosti, prihvatljiv i razumljiv način usvajanja znanja, zadovoljenje njihovih potreba, samostalno i saradničko učenje, razvoj njihovih interesa, lakše učenje i pripremu za cjeloživotnu edukaciju, istraživanje, saradnju i kritičko mišljenje, nove načine učenja.

KORISTI ZA NASTAVNIKE:

usvajanje novih znanja, praćenje savremenih tokova na polju odgoja i obrazovanja, unapređenje lične i profesionalne kompetencije i implementiranje novih znanja u vlastitu nastavu i stručnu praksu.

ŠTA POTIČU INOVATIVNE METODE?

Samostalno istraživanje učenika

Vještine rješavanja problema

Kritičko mišljenje

Izbjegavanje prekomjernih informacija odjednom

Kreativnost

Adekvatnije upravljanje vremenom

Bolji uvid nastavnika u stanje učenika

Samopouzdanje

Ako nastavnik/muallim želi da ima rezultate u svom radu, da njegovi učenici usvoje znanja i izgrade potrebne kompetencije, potrebno je da primjenjuje inovativne metode u svom radu, te da i sam bude spreman na cjeloživotno učenje.

**DŽEMATSKI ODBOR
OSOJE**

ZEP-ING d.o.o. Tuzla
Drage Karamana bb
75000 Tuzla
tel.: +387 35 278 504
mob.: +387 61 381 258
ID: 4209678620000
PDV: 209678620000

- projektovanje i nadzor,
- zaštita na radu,
- zaštita od požara,
- ispitivanje i distribucija PP aparata,
- laboratorijsko ispitivanje hemijskih i bioloških štetnosti,
- dijagnostika, kontrolna mjerenja i dr. iz oblasti zaštite.

Više od 50 uposlenih, od toga 26 diplomiranih inženjera arhitekture, građevine, elektrotehnike, mašinstva, tehnologije, biologije, rudarstva, sigurnosti, diplomiranih pedagoga - psihologa i dr.

METAL REMONT d.o.o.
Drage Karamana bb
75000 Tuzla
Tel.: +387 35 278 504
Fax.: +387 35 278 504
Mob.: +387 61 347 544
+387 61 322 848

Izrada i projektovanje industrijskih sistema, remont i održavanje procesne opreme.

Rj. br.: 032-0-Reg-20-000194
ID broj: 4210221520008
PDV broj: 210221520008
E-mail: info@metalremont.com
Web: www.metalremont.com

METAL REMONT d.o.o. Tuzla

Nagradni zadatak

Ramazanske novine u saradnji sa Fondacijom "Nurdin Gobeljić" organiziraju nagradni zadatak. Pravo učešća imaju svi učenici osnovnih škola. Potrebno je da spojite odgovarajuće pojmove, popunite lične podatke, iskružite navedeni obrazac i kupon dostavite svom džematskom imamima ili lično u Medžlis Islamske zajednice Tuzla najkasnije do 4. 4. 2024. godine.

Tri najsretnija takmičara dobit će bajramluke od 50,00 KM.

Nagradni zadatak:

Spojite pojmove sa odgovarajućim datumima!

Lejletul-kadr 2. ševval
Ramazanski bajram 27. noć ramazana
Dan šehida 1. 2. i 3. ševval

Lični podaci:

Ime i prezime _____ Škola _____
Adresa _____ Broj telefona _____

Izgradnja džamije u naselju Talijani - Gospić

piše
Elmedin Avdibašić

Tuzlansko naselje Gospić je relativno mlado naselje, koje je prije agresije bilo sporadično i rijetko naseljeno. Progon Bošnjaka iz Podrinja i druge migracije dovele su do toga da je ovo tuzlansko naselje u kratkom vremenu dobilo mnogo stanovnika. Danas ovo naselje ima oko 5.000 stanovnika te broji najveći procenat mladih porodica koje imaju školsku djecu. S obzirom na udaljenost od Bijele džamije u Slavinovićima od oko 2.100 metara lokalnim putem te od džamije Zlatnih ljljana u S. Hanu od oko 1.500 metara, mnoga djeca iz ovog naselja su uskraćena da pohađaju mektepsku nastavu.

Potreba za vjerskim objektom koji bi u ovom naselju okupio djecu i omladinu svih uzrasta kao i starije osobe je veoma velika. Planirana je izgradnja vjerskog objekta sa dodatnim prostorijama koje bi bile multifunkcionalne i pogodne za različite aktivnosti. Tokom 2021. godine u dva odvojena postupka uvakufljena su dva susjedna placa, u centru naselja, koji čine jedinstvenu cjelinu površine 2.035 m² na kojoj je planirana izgradnja vjerskog objekta sa pratećim sadržajima. Odmah nakon uvakufljenja formiran je građevinski odbor za izgradnju vjerskog objekta u ovom naselju.

Džamija u naselju Gospić sa višenamjenskim objektom za društvene aktivnosti projektovana je da ima sljedeće sadržaje:

molitveni prostor na prizemlju, komunikacije, ulaz u molitveni prostor, abdesthana, toalet muški i ženski, kotlana sa prostorom za energent, a na spratu mahfil, mektepska učionica, imamska soba / kancelarija;

višenamjenski objekat za društvene aktivnosti sadrži kancelarije, multifunkcionalnu salu, divanhanu mušku, divanhanu žensku, pomoćne prostorije i prostorije za komunikaciju.

Korisna površina objekta prema idejnom projektu iznosi cca 608 m².

Služba za prostorno uređenja Grada Tuzla je 5. 1. 2024. godine izdala rješenje o urbanističkoj saglasnosti za izgradnju višenamjenskog objekta - džamija sa objektom za društvene aktivnosti na zemljištu označenom kao k.č. 340/6; 338/1 i 339/1 sve KO Simin Han, u ulici Talijani 120 u naselju Gospić.

U narednom periodu bit će poduzete aktivnosti na pribavljanju potrebnih dokumenata za izdavanje rješenja o odobrenju za građenje te prikupljanju sredstava za izgradnju ovog vakufskog objekta.

Sredstva za izgradnju džamije sa multifunkcionalnim objektom možete uplatiti na broj ž.r. 1321002003252350 kod NLB banke sa naznakom za izgradnju džamije u Gospiću.

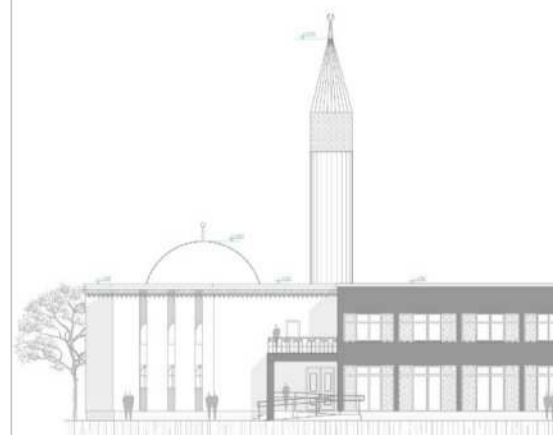
Najpovoljnija ponuda kurbana i poljoprivrednih proizvoda

Porodica Dževada Hasanovića se duži niz godina uspješno bavi plastičnom poljoprivrednom proizvodnjom i uzgojem sitne stoke. U većem broju proizvode luk, špinat, paprike, paradajz, krastavce, zelenu salatu i dr. Njihovi proizvodi imaju certifikat od Plastične komore za ispravnost kvalitete i Poljoprivrednog zavoda FBiH.

Osim toga, ukoliko želite naručiti kurban za Kurban-bajram, akiku ili neku drugu priliku, u ponudi vam je garantovano kvalitetno i veterinarski kontrolirano ovčije meso, zaklano u savremenoj klaonici uskladu sa islamskim propisima i tradicijom. Klaonica posjeduje i komoru za skladištenje mesa koje se daruje u humanitarne svrhe.

Poljoprivredne proizvode i kurbane možete naručiti lično na imanju porodice Hasanović u naselju Vasići kod džamije ili putem mobitela na broj:

061 831 280

Revda

d.o.o Tuzla

Preduzeće za proizvodnju, trgovinu i pogrebne usluge

Pogrebne usluge

PREVOZ UMRILIH U ZEMLJI I IZ
INOSTRANSTVA UZ OBEZBJEĐENJE
POTREBNE DOKUMENTACIJE

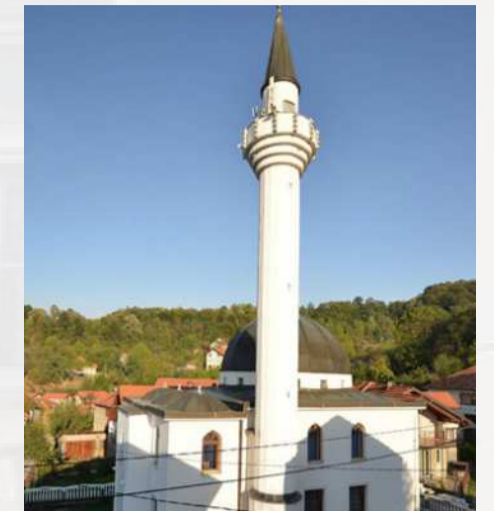
Ulica Sead-bega Kulovića 4, 75000 Tuzla
tel. +387 35 265 671; fax: +387 35 237 509
dež. služba: +387 61 779 103; +387 61 496 608
za prevoz iz inostranstva kontakt tel.
+387 61 891 981
e-mail:
info@revda.ba

Aktivnosti nastavnika i profesora islamske vjeronauke

Pripremla:
Almedina Imširović

- EDUKACIJA
- HUMANITARNE AKCIJE
- SARADNJA SA NEVLADINIM ORGANIZACIJAMA
- ORGANIZACIJA TAKMIČENJA
- PREDAVANJA ZA ŽENE I OMLADINU
- RADIONICE
- PODRŠKA MAJKAMA SREBRENICE
- OBILJEŽAVANJE ZNAČAJNIH DATUMA I DOGAĐAJA
- DRUŠTVENI ANGAŽMAN
- SARADNJA SA INSTITUCIJAMA ISLAMSKJE ZAJEDNICE
- NAGRADNE EKSKURZIJE I IZLETI SA UČENICIMA
- ZAJEDNIČKA DRUŽENJA I IFTARI

DŽEMATSKI ODBOR
DONJA OBODNICA

DŽAMIJSKI ODBOR
DŽAMIJE MILEŠIĆI

DŽEMATSKI ODBOR
AVDIBAŠIĆI

DŽAMIJSKI ODBOR ŠEHIJSKE
DŽAMIJE PETROVICE

AKTUELNI NAČINI I FORME UVAKUFLJENJA

piše:
Elmedin Avdibašić

Oni koji imaju svoja troše na Allahovom putu sličie onome koji posije zrno iz kojeg nikne sedam klasova i u svakom klasu po stotinu zrna. A Allah će onome kome hoće dati i više; Allah je neizmjerio dobar i sve zna. (El-Bekare, 261)

"Poslije smrti čovjekove, njegovi tragovi na ovom svijetu nestaju osim u tri slučaja: ako ostavi (uvakufi) trajno dobro, ako ostavi znanje kojim će se drugi koristiti i ako ostavi odgojeno dijete koje će se za njega moliti." (Hadis)

Uspostavljanje vakufa kao vida savremene društvene angažiranosti i odgovornosti, odnosno pokazivanje djelom empatije prema svojim savremeniciima i budućim generacijama, nije privilegija bogatih, već privilegija koja ističe među nama dobročinitelje i ukazuje na njihovu plemenitost. Ova odrednica je krasila sve naše vakife na koje je sačuvano sjećanje u našem gradu, jer su njihovi vakufi monumentalni, kao i one o kojima manje znamo (od ranijih i sadašnjih), koji su svojim vakufljenjem u određenom vremenu doprinisili očuvanju i održavanju ovih monumentalnih objekata.

Vakuf je forma darivanja nekoj društvenoj kategoriji putem institucije kao svojevrsnog garanta trajanja istog, kako bi se izvršilo djelo koje nas približava našem Gospodaru i koje nas uvodi u okrilje Božije milosti. Vjerska svrha uvakufjavanja trenutno je među muslimanima dominantna i odnosi se na podizanje i osposobljavanje vjerskih objekata radi njihovog što lakšeg korištenja, te poboljšanja njihovih općih

uslova i komoditeta za različite uzraste od najmlađih do najstarijih.

Proteklih godina uvakufjenja koja su se odnosila na vjerske objekte (džamije, mesdžide, mektebe, musale, tekije i dr.) ogledala su se u formi uvakufjenja zemljišnih parcela za izgradnju istih, izvođenju građevinsko-zanatskih radova, darivanju materijala i opreme te uvakufjenju gotovog novca radi izgradnje samoga objekta ili nekog njegovog konkretnog dijela.

Uvakufjenja gotovog novca u vjerske svrhe radi unapređenja i poboljšanja uslova vjerskih objekata bila su raznovrsna. Navest ćemo samo neka kako bi pokazali važnost ovovremenih uvakufjenja koja su svojevrsno održavanje vakufskih objekata koji nemaju svoje vlastite prihode, a iz kojih bi se održavali i unapređivali.

Izgradnja džamije i mekteba, nabavka tepiha - prostirke, rekonstrukcija grijanja, klimatizacija objekata, izgradnja unutarnje abdesthane, nabavka džamijskog ozvučenja, rekonstrukcija mihraba, kupovina i ugradnja džamijskih lusteru, utopljanje džamije, podizanje musale u haremu, postavljanje nove ograde harema džamije, izgradnja vanjske abdesthane/šadrvana, izgradnja pomoćnih objekata te kupovine zemljišta s ciljem proširenja mezarja samo su primjeri raznovrsnosti novčanih uvakufjenja u proteklih par godina koji najbolje odlikavaju realne/stvarne potrebe

DŽAMIJSKI ODBOR
DŽAMIJE MOMANOVO

redovnog održavanja naših vakufskih objekata. Bez ovovremenih uvakufjenja mnogi vakufski objekti teško bi mogli udovoljiti savremenim potrebama korisnika u funkcionalnom smislu.

Uvakufjenja gotovog novca u obrazovno-odgojne svrhe radi opremanja mektepske učionice (nabavka pametne table, stolova, stolica i drugih pomagala i inventara) te radi finansiranja Škole Kur'ana Medžlisa Islamske zajednice Tuzla u proteklom periodu su ponovo zadobili interes naših vakifa.

Uvakufjenja u humanitarne svrhe radi pomoći i stipendiranja učenika i studenata ima dugu tradiciju u našem gradu. Dva vakufa prepoznatljiva po ovome su bili: vakuf Tahire hanume Tuzlić koji je stipendirao studente - dva studenta teologije i četiri studenta: prava, medicine, tehnike ili građevine. Vakuf Hasibe Avdibašić-Uščuplić je osiguravao iz svojih prihoda nabavku odijela polaznicama ženske mektebi-ibtidaije u Tuzli. Ova kategorija uvakufjenja je veoma prisutna i danas, te pored uvakufjenja gotovog novca u ove svrhe imamo i uvakufjavanje nekretnina s ciljem da njihov prihod ide u Fond za stipendiranje učenika i studenata. Ovom prilikom navodimo da Medžlis Islamske zajednice Tuzla upravlja sa tri vakufska stana: Vakuf Medhije Uščuplić, Vakuf Aganović Sabihe i Vakuf Vesne Handanović, a prihodi ovih vakufa, po želji

vakifa, namijenjeni su za stipendiranje učenika i studenata.

Uvakufjavanje u socijalne (javne) svrhe je također prisutno i ogleda se kroz uvakufjavanje sredstava za izgradnju šehidskih obilježja, hair-česmi, sebilj-abdesthana, džamijskih parkinga... Tokom samo prošle godine izgrađeno je nekoliko vakufskih hair-česmi unutar džamijskih harema ali i na javnim površinama s ciljem lakšeg i pristupačnijeg korištenja ovih hajrata.

Vakufiti možemo pojedinačno ali i skupno kada više suvlasnika/darovatelja izrazi želju da svoju imovinu uvakufi za istu svrhu. Praksa koja je zaživjela prošle godine na području Medžlisa Islamske zajednice Tuzla ogleda se u izdavanju džematskih vakufnama. Naime, Vakufska direkcija Sarajevo je propisala da je minimalni iznos za izdavanje vakufname uvakufjenje 1.000,00KM (hiljadu KM). Tako su tokom prošle godine izdate dvije vakufname na zajednička/džematska uvakufjenja jer pojedinačni iznosi darovanih novčanih sredstava nisu prelazili 1.000,00KM. Na ovaj način su izdate vakufname za: Džematlije džamije "Šejh Mehmed-ef. Hafizović" koji su uvakufili 40.000,00 KM za unutarnje uređenje

džamije i vanjske abdesthane u haremu džamije "Šejh Mehmed-ef. Hafizović" u Tuzli i Džematlije džamije Sepetari koji su uvakufili 48.000,00KM za renoviranje džamije u džematu Sepetari u Tuzli.

Razumijevanje potreba društvene zajednice u kojoj živimo i naša empatija sa pojedinim kategorijama u društvu potiče nas da shodno svojim mogućnostima budemo od onih plemenitih koji svoje tragove u vremenu ostavljaju na najljepši način. Naše uvjerenje da su najbolji među nama oni koji su društvu najkorisniji i da se ne mjeri samo koliko smo dali, nego koliko smo dali od onoga što nam je bilo na raspolaganju, hrabri nas da iskreno ustrajemo u pružanju podrške i pomaganju vakufskih projekata u našoj sredini.

DŽEMATSKI ODBOR
TUŠANJ

DŽEMATSKI ODBOR
DŽINDIJSKE DŽAMIJE

DŽEMATSKI ODBOR
KETHODE-BRDO DŽAMIJE

URBAN POINT

Oaza mira, komfora i kvaliteta

URBAN marakana

70 stanova

stanovi od 30 do 63 m²

podzemna garaža

poslovni prostori

Stambeno-poslovni objekat Slatina O12a "URBAN MARAKANA" se nalazi na jednoj od najatraktivnijih lokacija na području Grada Tuzla.

035 258 220 www.urbanpoint.ba info@urbanpoint.ba

Ramazan šerif
mubarek olsun!

bosna gold

unikatni nakit,
dijamanti, starine,
antikviteti,
ručna izrada nakita

po najpovoljnijim
cijenama!

Bosna & GOLD

Dobrodošli u svijet luksuznog nakita...

Bosna gold

- UNIKATNI NAKIT
- DIJAMANTI
- STARINE
- ANTIKVITETI
- RUČNA IZRADA NAKITA

Nova kolekcija

BOSNA GOLD - Tuzla
Trgovačka 6, 75000 Tuzla
Bosna i Hercegovina
Telefon: 035 257-142
Radno vrijeme: 09-17

BOSNA GOLD 2 - Tuzla
Turalibegova 9, 75000 Tuzla
Bosna i Hercegovina
Telefon: 035 257-142
Radno vrijeme: 09-17

Termotehnika

d.d. Tuzla

Termotehnika d.d. bavi se montažom:

- centralnog grijanja,
- toplinskih podstanica,
- vrelovoda i toplovoda,
- solarnog grijanja,
- klimatizacije,
- ventilacije i otprašivanja.

**Možete nas pronaći na adresi:
Rudarska 400, 75 000 Tuzla**

Kontakt tel:

00 387 35 281 762

00 387 61 969 555

email:

prodaja@termotehnika.ba

